

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. 50L. 0.

LETO XIV — ŠTEVILKA 2

FEBRUAR 1981

POSTNINA PLAČANA

Kolektivno vodenje in odločanje v Lesni

Lesna je po združitvi gozdnega gospodarstva in lesne industrije Slovenj Gradec izredno hitro napredovala. V letu 1978 smo pričeli zaradi nujnosti na vseh področjih intenzivno pripravljati novo organizacijo. Na osnovi spoznavanja in posnetkov obstoječe organizacije smo prišli do zaključka, da je celoten obseg in struktura poslovanja dela takšna, da je za nadaljnjo učinkovito vodenje nujen kolektivni poslovodni odbor. Za takšno odločitev so nas navedle še naslednje ugotovitve: velikost delovne organizacije, raznolikost strukture dejavnosti v delovni organizaciji, različni interesi in mentalitete v delovni organizaciji, potrebe in objektivne možnosti poznavanja vseh dejavnosti z združevanjem dela in sredstev v obliki reprodukcijske verige k skupnim rezultatom v delovni organizaciji združenih TOZD, prostorska razmestitev posameznih dejavnosti v okviru koroške regije, razvojni poudarek delovne organizacije v področju glede na razpoložljive surovinske osnove, razvejena organizacijska struktura delovne organizacije z velikim številom TOZD, objektivno omejene sposobnosti individualnega organa glede na raznoliko strukturo in velik obseg nalog, velik obseg potrebnega povezovanja delovne organizacije in posameznih dejavnosti z zunanjim okoljem in težave pri usklajevanju stališč, ki bi terjale skupinsko in timsko delo na osnovi argumentov. Če upoštevamo te ugotovitve, je tako samoupravno in poslovno usklajevanje dela v okviru delovne organizacije izredno zahtevna in obsežna naloga. Za kolegijski poslovodni organ smo se odločil iz naslednjih razlogov:

— jasneje definirana odgovornost posameznih članov glede na določila zakonov in možnosti ustrezne ureditve v samoupravnih aktih, ker vsak član odgovarja za izvedbo svojih nalog v enaki meri kot dosedanji individualni organ, za skupne odločitve pa je odgovornost skupna,

— družbenoekonomske in politične usmeritve h kolektivnemu delu,

— odprava klasičnega hierarhičnega principa vodenja, ker predsednik KPO ni linijski vodja oziroma dirigent, ampak usklajevalec skupnega dela članov (prvi med enakimi),

— racionalizacija pri poslovodnem delu, tako da vsak član sklicuje in organizira svoje posvete oziroma kolegije v skladu s svojimi zadolžitvami, skupaj pa se usklajujejo samo naloge, ki zagotavljajo integriteto dela poslovodnega organa,

— interdisciplinarne sposobnosti posameznih članov glede na različno naravo poslovodnih nalog.

Delo kolegijskega poslovodnega odbora (KPO) bo opredeljeno na naslednja področja:

- predsednik poslovodnega odbora
- član za lesarstvo, razvoj in investicije
- član za gozdarstvo
- član za poslovno informatiko in finance

Delavci v vseh temeljnih organizacijah so se odločili za tako obliko vodenja podjetja in tako je centralni delavski svet dne 29. 12. 1980 imenoval za dobo štirih let naslednje člane v KPO:

1. PLANINŠEC Peter, dipl. ing. gozdarstva — predsednik
2. POTOČNIK Tone, dipl. ing. gozdarstva — član za lesarstvo, razvoj in investicije
3. DOLINŠEK Hubert, dipl. ing. gozdarstva — član za gozdarstvo
4. VRBNJAK Angelca, oec. — član za poslovno informatiko in finance

Na seji uredniškega odbora za izdajanje glasila *Viharnik* smo se odločili, da vam predstavimo člane kolegijskega poslovodnega odbora.

PLANINŠEC PETER, dipl. ing. gozdarstva je rojen leta 1933 v Mali Mislinji, diplomiral na fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo — gozdarski oddelek v Ljubljani leta 1959 in opravil strokovni izpit leta 1961. Vseskozi je bil zaposlen v delovni organizaciji Lesna, razen s petletno prekinitvijo od leta 1972 do 1977, ko je bil izvoljen najprej za predsednika skupščine občine, nato pa za predsednika izvršnega sveta občine Slovenj Gradec. Nazadnje je opravljal naloge in opravila glavnega direktorja Lesne. Na prosta dela in naloge predsednika KPO se je prijavil po

Peter PLANINŠEC,
dipl. ing. gozd.

predhodnem evidentiranju kandidatov v temeljnih organizacijah Lesne.

Vsa leta službovanja je aktivno delal v raznih družbenopolitičnih in drugih organizacijah.

VIHARNIK: Pričetek prvega mandata KPO in s tem tudi vašega mandata se pokriva s pričetkom srednjeročnega obdobja od 1981 do 1985. Naložena vam je velika odgovornost, saj je gospodarjenje v Lesni za srednjeročno obdobje, kot je načrtano s temelji plana srednjeročnega razvoja, zelo zahtevno. Obremenjeni smo z močnimi anuitetami, pred nami so načrtane nove investicije, potrebno je razvijati nove tehnologije in osvajat tržišča. Pomembna odgovornost je tudi socialna varnost delavcev in stanovanjsko gospodarstvo.

Prosimo vas, da nam v kratkih obrisih prikažete vaše poglede na gospodarjenje, socialni razvoj in življenje v Lesni nasploh.

PLANINŠEC: Ob izvolitvi za predsednika KPO se zavedam, da nam je v tem srednjeročnem obdobju naložena izjemno velika in težka odgovornost, saj bo gospodarjenje izredno težko in zahtevno. Upam, da bomo skupno — vzajemno — kolegijsko — opravljali obveznosti in dolžnosti s ciljem, da sprejete plane za obdobje od 1981 do 1985 za temeljne organizacije dosledno uresničimo.

V srednjeročno obdobje stopamo v zelo težkem položaju. Pred nami so ogromne obveznosti, ki jih moramo v naslednjih letih odplačati. Če bomo hoteli dosledno realizirati vse, v temeljnih planih sprejete predloge, bomo morali veliko in kvaliteto delati. Naš cilj mora biti povečan dohodek, da bomo kos vsem obveznostim iz preteklih let, saj smo veliko investirali in to v glavnem s tujimi sredstvi, istočasno pa ustvarjati za tekoče nemoteno poslovanje zadostna sredstva. Zaradi navedenih momentov je sprejemanje temeljev plana za obdobje 1981 do 1985 bilo težavnejše, saj smo morali za vse investicije izračunati opravičenost po sprejetih kriterijih ter tako od vseh želja predlagati le ekonomsko upravičene programe. Naš nadaljnji razvoj pa temelji na predelavi lastne surovine, kar danes predstavlja bistveno prednost.

Sprejeti planski dokumenti garantirajo vsem socialno varnost in nadaljnjo stanovanjsko izgradnjo. Naloga nas vseh v tem obdobju pa je, da izkoristimo proizvodne zmogljivosti do maksimuma, da uvajamo nadalje najsoodnejšo tehnologijo, da pospešujemo izvoz, predvsem pa bomo morali dati svoje mesto izobraževanju in kadrovanju.

Prednosti, ki jih ima Lesna v slovenskem prostoru, ne smemo zanemarjati, če hočemo lastno surovino predelati do maksimuma.

Zastavljene cilje bomo dosegli, če bo naše delo usklajeno, enotno, predvsem pa, da bo vse bolj prevladovalo spoznavanje, da smo edino združeni kos težavam, problemom, da je le tako možen napredek, razvoj in socialna varnost nas vseh v Lesni.

Član KPO za lesarstvo, razvoj in investicije tov. POTOČNIK TONE je rojen 22. 2. 1930 v Trbošnjah. Osnovno šolo je obiskoval v Trbošnjah, gimnazijo na Ravnah na Koroškem, kjer je opravil veliko maturo in se vpisal na fakulteto za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani, kjer je diplomiral 1959. leta in si pridobil naziv diplomiran inženir gozdarstva. Takoj nato se je zaposlil na Poslovni zvezi v Dravogradu in tam delal do odhoda v JLA.

Tone POTOČNIK,
dipl. ing. gozd.

Po vrnitvi iz vojske je prevzel mesto šefa odseka za gozdarstvo pri občini Slovenj Gradec, kamor so takrat spadali vsi privatni gozdovi. Nato je postal načelnik za gospodarstvo in finance občine Slovenj Gradec. Medtem je opravil tudi državni oziroma strokovni izpit. Zatem je bil nekaj časa gozdarski inšpektor za območje gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec in nazarskega gozdnega gospodarskega območja. V letu 1968 je prevzel mesto referenta za razvoj in investicije na gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec. To mesto je po dogovoru s takratnim vodstvom LIP in GG Slovenj Gradec bilo sporazumno preimenovano v investicijsko skupino za izgradnjo lesne predelave v Otiškem vrhu in imenovan je bil za vodjo tovarne v izgradnji. Izgradnja TIP Otiški vrh je pričela v letu 1970 in bila dokončana spomladi 1973, ko je tovarna začela obratovati. Tu je bil direktor vse do konca leta 1978, ko je prevzel funkcijo namestnika glavnega direktorja Lesne Slovenj Gradec. To delo je opravljal do konca leta 1980, ko je bil imenovan za člana KPO za lesarstvo, razvoj in investicije.

Vseskozi je opravljal določene funkcije v raznih organizacijah. Že med vojno je postal član USAOJ (Ujedinjeni savez antifašističke omladine Jugoslavije) in mladinski aktivist na terenu, nato mladinec skojevec in leta 1949 član zveze komunistov Jugoslavije. V času šolanja na gimnaziji in pozneje na fakulteti je bil vodilni funkcionar študentske zveze mladine in nekaj časa tudi član univerzitetnega komiteja ZK univerze v Ljubljani.

Svoje družbenopolitično delo je nadaljeval kot član komiteja v Slovenj Gradcu in nekaj časa tudi organizacijski sekretar tega telesa, predsednik gospodarske zbornice za Koroško v Dravogradu in član vseh DP organizacij v TIP Otiški vrh pa tudi izven. Sedaj je član izvršilnega odbora gospodarske zbornice Slovenije, član delegacije gospodarske zbornice Jugoslavije, član izvršilnega odbora Združenja lesne industrije Slovenije, član izvršilnega odbora medobčinske gospodarske zbornice za Koroško v Dravogradu, v Lesni pa član raznih komisij in odborov, med drugim: predsednik odbora za srednjeročni razvoj 1981—1985, predsednik odbora za izgradnjo LPK Radlje itd. Kot priznanje za splošno družbenopolitično delo v delovni organizaciji in izven nje je prejel zvezno odlikovanje: red republike z bronastim vencem. Za prizadevnost in delo v tovarni pa: red dela s srebrnim vencem in posebno zlato plaketo tovarne ivernih plošč.

VIHARNIK: Kot član KPO za lesarstvo, razvoj in investicije ste prevzeli odgovornost za razvoj in investicije v Lesni. Odveč bi bilo poudarjati pomembnost vaše odgovornosti za razvoj, saj vsi želimo, da bi gospodarili in

živeli jutri bolje kot danes, skratka, da bi se naše gospodarstvo ugodno razvijalo. Poleg razvoja ste v KPO prevzeli odgovornost za investicije v Lesni. Vemo, da je priprava predlogov in usklajevanje investicij med TOZD ena najtežjih nalog, za katero odgovarjate. Iz našega preteklega življenja in prizadevanj za nove investicije imamo izkušnje in vemo, da je to področje zelo občutljivo in zahtevno. Vsi bi želeli nekaj zgraditi, razvijati tehnologije, omrežje gozdnokamionskih cest, delovnih naprav, modernizacijo proizvodnje, novih tehnologij, izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev in tako naprej, omejeni pa smo s sredstvi in veliko si bo potrebno prizadevati, in to prav z vaše strani, da bo selekcija na področju investiranja čim smotrnejša, pravična in sprejemljiva za vse TOZD ali z drugo besedo, za vse delavce Lesne. Premagati bo potrebno razne lokalistične in subjektivne težnje.

Prosimo vas, da za Viharnik na kratko očrtate vaše mnenje o razvoju Lesne in o investicijah za srednjeročno obdobje, ker se tudi vaš mandat pokriva s tem obdobjem.

POTOČNIK: Res je, kakor izhaja tudi iz vašega vprašanja, da je področje gotovo med najtežjimi, ki ga v članstvu KPO kot odgovoren za lesarstvo, razvoj in investicije prevzemam. Vendar želim najprej poudariti, da bo delo v KPO timsko, da bomo skupaj odgovarjali in se najprej dogovorili za osnovne usmeritve, ki morajo biti vse usklajene, šele nato pade odgovornost na posameznega člana, ki področje pokriva in ga v skladu s skupno dogovorjenimi osnovnimi usmeritvami čim bolj uspešno ob sodelovanju vseh strokovnih služb sektorja za lesarstvo, razvoj in investicije in vseh lesarskih temeljnih organizacij dalje razvija in realizira. Le v dobrih medsebojnih odnosih in poglobljenem skupnem strokovnem delu bomo lahko realizirali vse zastavljene cilje.

— S področja lesarstva moramo nuditi vso strokovno tehnično pomoč temeljnim organizacijam in vse sile usmeriti v doseganje planiranih kapacitet in izkoriščenosti strojev, dvigu produktivnosti in v skladu z vložnim delom skrbeti tudi za pravilno in pravično nagrajevanje.

— Vse delo bo usmerjeno v večanje dohodka ter uvažanje novih tehnologij ob racionalni porabi surovin in proizvodnih materialov za doseganje čimboljših proizvodnih rezultatov.

— Za razvojne cilje, ki so opredeljeni v smernicah temeljev planov posameznih TOZD in v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Lesne Slovenj Gradec za obdobje 1981—1985, bomo vložili ves napor, da jih realiziramo. Z novo organizacijo sektorja pa bomo pričeli pripravljati osnove razvojnih usmeritev Lesne že vnaprej za naslednje obdobje in pripravili osnovne usmeritve že do leta 2000.

Ravno zato, ker je področje investicij, ki se neminovno in takoj navezuje na razvojne cilje zaradi poznavanja situacije, res cna izmed najtežjih nalog, ji bomo posvetili vso pozornost. Vemo pa, da bomo naložbe lahko realizirali le ob dobrih finančnih rezultatih poslovanja in pridobivanju sredstev predvsem v Lesni in z združevanjem izven Lesne. Angažiranje bančnih sredstev bo ob kriterijih, ki jih je za to dejavnost postavila družba zelo težko. Po mojem mnenju bomo morali doseči resnično solidarnost med temeljnimi organizacijami, da bomo sredstva vlagali tam, kjer imajo največji interes ali da obveznosti izhajajo iz že preteklih obdobj.

Že same naložbe, ki izhajajo iz sprejetih preteklih planov nam nalagajo, da z vso resnostjo pripravimo res

vsestransko obdelane programe in da nato hitro izvajamo same investicije.

Pred nami je modernizacija obstoječih tehnologij, ki zahteva prav tako znatna sredstva, načrtujemo pa tudi nove tehnologije, ker želimo našo osnovno lesno surovino bolj ovrednotiti, izboljšati delovne in ostale pogoje. Ker smo s sredstvi in celo tudi s strokovnimi in drugimi možnostmi omejeni, bo potrebno dejansko veliko prizadevanj in odkritih razgovorov in dogovorov med nami vsemi, da bomo investirali smotrno finančno in da bomo v bodoče vlagali le v ekonomsko interesantne objekte, ki dajejo najboljše rezultate in jačajo socialno varnost zaposlenih.

Za razvojno in investicijsko področje dela menim, da je treba več pozornosti posvetiti kvalitetnim pripravam in nato hitri realizaciji predvidenih naložb. Res pa je, da vseh želja ni možno realizirati v tem obdobju, zato bomo dajali prednosti tistim naložbam, ki bodo čimprej dajale rezultate in vračale denar in prinašale boljši jutri za vse delavce Lesne.

Član kolegijskega poslovnega odbora za gozdarstvo HUBERT DOLINŠEK, dipl. inž. gozdarstva je rojen 24. 7. 1934 v Rušah. Maturiral je na srednji gozdarski šoli v Ljubljani 1952. leta in diplomiral na gozdarskem oddelku biotehniške fakultete v Ljubljani 1964. leta.

Pri gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec se je zaposlil leta 1952 in delal pri urejanju gozdov do l. 1959. Po končanem študiju je delal kot referent za gojenje gozdov pri gozdnem obratu Ravne od 1964. do 1971. leta, od tedaj pa kot vodja gozdarskega sektorja pri Lesni Slovenj Gradec.

VIHARNIK: Kot članu KPO za gozdarstvo vam je zaupana izredno pomembna dolžnost in seveda tudi odgovornost do delavcev Lesne in do širše družbene skupnosti. Naša družba gotovo ni brez vzroka dala gospodarjenju z gozdovi poseben družbeni pomen. Ne bomo naštevali funkcij gozda, ki jih ima še poleg tega, da naj bi predstavljal trajen vir surovine za našo lesno industrijo. Izredno pomembna bo vaša skrb, da bo usklajeno potekal razvoj proizvodnje in tehnologije med TOZD gozdarstva, da bo gozdarstvo živo povezano z ožjim in širšim družbenim okoljem ter da bodo odgovorno izvajani sklepi sveta skupnosti TOZD gozdarstva.

Želja naših bralcev je, da nam poskušate v kratkih in jasnih obrisih povedati, kako bo potekalo gospodarjenje na področju gozdarstva v Lesni v tem srednjeročnem obdobju in na kaj nas posebej opozarjate!

DOLINŠEK: Cilji gospodarjenja z gozdovi v slovenje-
graškem gozdno gospodarskem območju so:

Hubert DOLINŠEK,
dipl. ing. gozd.

— intenzivno, večnamensko in kompleksno gospodarjenje z zasebnimi in družbenimi gozdovi,

— trajno naraščajoča — vrednostna in količinska — proizvodnja biomase in s tem zadovoljevanje družbenih potreb po gozdnih proizvodih,

— mešani, stabilni, raznodobni, rastišču prilagojeni sestoji,

— krepitev varovalnih in socialnih funkcij naših gozdov,

— ohranitev pomembnih virov pitne vode za naselja,

— krepitev socialne varnosti kmetij in s tem njihova ohranitev na hribovskem območju,

— razvijanje turistično rekreativne funkcije gozdov in gozdne krajine ter razvijanje kmečkega turizma,

— razvijanje obrambnih funkcij naše naseljene gozdnate krajine v skladu s konceptom SLO,

— ohranitev avtohtone divjadi v skladu z naravnimi prehranjevalnimi pogoji in zaščita redkih vrst divjadi,

— optimalna odprtost gozdov s prometnicami, ki so skladno vključene v krajino in omogočajo intenzivno gospodarjenje na kmetijah in v gozdovih ter boljše povezanost kmetij z dolino.

To pa pomeni, da želimo zanamcem zapustiti lepše in bolj negovane sestoje, kot smo jih dobili od prednikov, istočasno pa zadovoljiti vse družbene potrebe po gozdnih proizvodih.

Naštete cilje bomo dosegli le s skupnimi močmi vseh kmetov-gozdnih posestnikov in kolektivov TOZD in TOK gozdarstva ter s še tesnejšim sodelovanjem s kolektivi TOZD lesne predelave.

Članica kolegijskega poslovnega odbora za poslovno informatiko in finance **ANGELCA VRBNJAK, oec.**, je rojena kot hči delavca s številno družino 8. aprila 1933 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Po končani osnovni šoli in nižji gimnaziji se je vpisala in že leta 1950 dokončala ekonomsko srednjo šolo v Mariboru. Še isto leto se je zaposlila v Narodni banki v Slovenj Gradcu. V bančni stroki je uspešno delala štirinajst let.

Angelca VRBNJAK, oec.

Med tem se je vpisala kot izredni študent ob delu na visoko ekonomsko komercialno šolo Maribor in opravila diplomu I. stopnje. Po delovnih izkušnjah v banki in službi družbenega knjigovodstva se je želela zaposliti v gospodarstvu, zato se je leta 1964 prijavila na delovno mesto računovodje gozdnega gospodarstva v Slovenj Gradcu, ki ga je opravljala vse do združitve GG in LIP leta 1974. V združenem podjetju Lesna je prevzela naloge vodenje finančne funkcije za vse temeljne organizacije in naloge šefa finančnega sektorja v delovni skupnosti za opravljanje del skupnega pomena. To delo je opravljal do ustanovitve interne banke Lesna, kjer je v decembru 1980 prevzela do dokončnega razpisa tudi delov-

na opravila in naloge v. d. direktorja interne banke. Tovarišica Vrbnjakova je članica zveze komunistov in v vseh letih delovne dobe opravlja tudi številne družbenopolitične in strokovne funkcije. V tem obdobju je delegat koroške regije v družbenopolitičnem zboru skupščine SR Slovenije ter član odbora za družbenoekonomske odnose DPZ v skupščini SR Slovenije, s tem pa tudi član predsedstva in član republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. Drugič je bila izvoljena v medobčinski svet ZK za Koroško. V vseh letih je delovala tudi v raznih strokovnih in samoupravnih organih ter družbenih organizacijah. V tem mandatnem obdobju je izvoljena kot član sveta Narodne banke Slovenije in član komisije za bančno in finančno poslovanje pri gospodarski zbornici Slovenije.

Opravljanje naštetih funkcij zahteva veliko dodatne angažiranosti izven delovnega časa, vendar ji prav tako veliko koristi v pridobivanju širšega družbenega in strokovnega znanja za opravljanje delovnih dolžnosti v Lesni.

VIHARNIK: V KPO vam je zaupana skrb za sistem informiranja in koordinacijo uvajanja novih informacijskih sistemov. Dolžni ste skrbeti za usklajevanje sistema organizacije in uvajanja novih organizacijskih rešitev. Prav tako vam je zaupana odgovornost na področju financ v Lesni in za usmeritev na področju delitve dohodka. Delavci Lesne smo vam zaupali izredno zahtevne naloge, ki pravzaprav vsaka za sebe zahteva veliko skrb in odgovornost. Vemo, da na pravih in pravočasnih informacijah temelji odločanje, kar je za samoupravo v Lesni in dobre poslovne uspehe življenjskega pomena.

Prav tako zahteva veliko poglobljenega dela sistem organizacije in uvajanja organizacijskih rešitev. Področje financ in usmeritev delitve dohodka pa so prav gotovo naloge, ki niso samo zelo pomembne, ampak tudi izredno občutljive ter vedno nosijo v sebi elemente srednjeročnih in dolgoročnih posledic.

Želimo, da bralcem Viharnika poskušate v globalnem obrisu povedati vaše gledanje na zaupane naloge v srednjeročnem obdobju.

VRBNJAKOVA: Z imenovanjem kolektivnega poslovnega odbora v Lesni in s prevzemom nalog ter opravi člana KPO za poslovno informatiko in finance se predobro zavedam velikih skrbi in odgovornosti, ki sem jih s tem prevzela.

Moja prva dolžnost kot enega izmed članov KPO je, da bomo skupno opravičili zaupanje delavcev Lesne in da bodo ukrepi kolektivnega vodenja naše delovne organizacije predvsem enotnejši, naprej usklajeni in zato bolj učinkoviti.

Poudarek kolektivnega poslovnega odbora je predvsem v teamskem delu predsednika in vseh članov. Moje dolgoletne delovne izkušnje in družbeno delo so me prepričale, da je kolektivno teamsko delo in vodenje lahko zelo uspešno ob odkritem sodelovanju, zato ne dvomim, da mora dati dobre rezultate tudi v naši delovni organizaciji.

Zaradi velikih razvojnih, tehnoloških, finančnih in družbeno-ekonomskih problemov pri reprodukciji povezanosti v Lesni in zaradi razvejanosti števila dejavnosti in temeljnih organizacij bo potrebno veliko predhodnih usklajevanj, da bo lahko zaživel poenoteno vodenje na vseh področjih. Zlasti se zavedamo, da ne bo lahko v tem novem srednjeročnem obdobju v letih 1981 do 1985 doseči vseh ciljev, ki so si jih delavci temeljnih

organizacij zadali v svojih temeljnih srednjeročnega plana, ob istočasni izredni stabilizacijski naravnosti jugoslovskega gospodarstva. Tudi v tekočem srednjeročnem obdobju se bomo morali kljub velikim sprostitev še vedno prilagajati nestabilnemu administrativnemu uravnavanju najobčutljivejših področij, kot so razmerja cen na tržišču, izvozno-uvozni politiki, politiki investiranja itd. Zato bodo toliko pomembnejši kreativni sprotni ukrepi kolektivnega vodenja tudi v naši Lesni.

V tej zvezi pomenijo naloge in odgovornosti posameznega člana KPO le skrb za organizacijo dokončne izvršitve nalog po predhodno usklajeni osnovni usmeritvi v KPO.

Moje članstvo v KPO zajema več področij, ki ste jih z vprašanjem v glavnem našeli. Potrudila se bom, da bom izvrševanje nalog vseh teh področij vnaprej povezovala. Predvsem bo potrebno povezovanje in predhodna uskladitev funkcij planiranja, financ, računovodstva, analiz in avtomatske obdelave podatkov za enotno usmerjanje priprave predlogov za delitev dohodka.

Veliko usmerjevalnih nalog iz mojega področja je zahtevnih predvsem iz razloga, ker je potrebno nekatere sisteme šele dograditi, ne pa samo usklajevati.

Eden od teh je gotovo sistem poslovnih informacij in koordinacija uvajanja novih informacijskih sistemov. Že v vprašanju ste ugotovili, da je odgovornost za pravilne in pravočasne informacije izredno velika, ker na teh informacijah temelji samoupravno in poslovno odločanje. Vendar je proces uvajanja celovitega informacijskega sistema dolgoročnejši in zahteva gotove predpogoje. Eden izmed predpogojev dobrih informacij za sprotno ukrepanje in odločanje je kompleksna računalniška obdelava vseh podatkov s procesnim vodenjem proizvodnje.

V Lesni imamo zaenkrat tehnične osnove za uvedbo sistema poslovnih informacij z nakupom novega računalnika z združenimi sredstvi vseh temeljnih organizacij že v tem letu. Zato nas čaka veliko dela in predvsem organizacijskih prijemov za izvedbo vseh nalog na področju organiziranja programiranja in uvajanja računalniških obdelav za končni cilj pravočasnih in kvalitetnih informacij za poslovne in samoupravne odločitve. Zato bo na tem področju še posebej pomembno tudi predhodno usklajevanje in izpopolnjevanje kadrovske politike v Lesni, ker bo uvajanje računalniških obdelav v veliki meri odvisno od sposobnosti in kreativnosti kadra na področju avtomatske obdelave.

V tem srednjeročnem obdobju želimo več, boljše in objektivnejše informirati o poslovanju Lesne tudi predstavnike javnega tiska in RTV, kar smo doslej zanemarjali. Tako smo doživljali javno le kritiko za napake in pomanjkljivosti, ki so jih drugi ugotavljali pri našem poslovanju in na področju urejanja družbeno-ekonomskih odnosov.

Za možnost vzpostavitve predvidenih projektov računalniške obdelave podatkov in sodobno tehnologijo obdelave podatkov je nujna dobra in sodobna organizacija poslovanja. Po tolikih zastojih v zadnjih letih in izredno počasnem usklajevanju del na tem področju se vendarle dela na celotni organizaciji v Lesni v tem času že približujejo končnemu oblikovanju. V dosedanje delo je bilo že doslej vložena ogromno strokovnega dela in angažiranosti in ne nazadnje veliko sredstev za strokovno pomoč predstavnikov zavoda za organizacijo poslovanja.

Zato in ker lahko tako velika delovna organizacija kot je Lesna posluje le z vnaprej določenimi razmejitvami in odgovornostmi opravljanja nalog, bomo v okviru KPO delovali tako, da bo predvidena organizacijska struktura tudi dejansko izvedena in da bodo izdelani vsi organizacijski postopki, ki omogočajo dejansko delovanje predvidene organizacije. Razumljivo je, da bo potrebno organizacijo nenehno dograjevati ob novih statusnih, sistemskih in razvojnih spremembah v Lesni.

Na področju plana, računovodstva in analiz se bom v tem srednjeročnem obdobju zavzemala, da bomo poleg rokovnih izvedb nalog in usklajevanja podatkov s skupnim informacijskim sistemom razvili sodobnejši sistem in metodologijo vodenja in spremljanja stroškov. Zaradi obsežnih družbenih nalog računovodstva smo v zadnjih letih zanemarili stroškovni del računovodstva, ki je za poslovne ukrepe in za odločanje delavcev prav tako pa tudi za možnost dohodkovnega povezovanja še kako potreben. Tudi v bodoče bomo vodenje računovodstva usklajevali s potrebami in obveznostmi po predpisih, vendar bomo sočasno in s pomočjo računalniške obdelave računovodskih podatkov dajali enake prednosti tudi za interne potrebe vodenja računovodskih evidenc, predvsem na stroškovnem področju.

Na področju analiz moramo v tem srednjeročnem obdobju napraviti nekaj korakov naprej. Same informacije še ne dajejo možnosti ukrepanja, če ne analiziramo pravočasno tudi odstopanj in vzrokov le-teh. Na osnovi analiz moramo razviti več sprotne nadzora poslovanja znotraj delovne organizacije, ki nam lahko služi za ukrepe izboljševanja poslovanja.

Na področju financ bomo morali v tem srednjeročnem obdobju še veliko storiti. V novo ustanovljeni interni banki moramo najprej utrditi tudi samoupravne odnose pri gospodarjenju z denarjem in krediti. Razviti je potrebno finančno planiranje vseh denarnih tokov in jih tako še boljše sprotno usklajevati z blagovnimi tokovi.

V okviru KPO bom usmerjala tako finančno politiko, ki bo v smislu že sprejetih temeljev srednjeročnega plana temeljila na varnejših naložbah z večjim deležem lastnih in združenih sredstev in na manjšem dodatnem zadolževanju. V tem srednjeročnem obdobju imamo vse osnove za večji obseg združenih sredstev med TOZD v Lesni in izven DO za predvidene investicije na osnovi dohodkovnih odnosov. Le dobro pripravljene (tržno in tehnološko) in rentabilne investicije bodo garancija za možnost doseganja večjega dohodka delavcev v temeljnih organizacijah. Za take investicije, ki bodo poleg tega usmerjene v izvoz svojih izdelkov, tudi ne bo problema združevanja sredstev niti pridobivanja kreditov.

V tem srednjeročnem obdobju moramo usmeriti več sredstev za jačanje lastnih obratnih sredstev in tako dnevno likvidnost za redno poslovanje temeljnih organizacij reševati v manjši odvisnosti od vsakodnevnih bančnih in drugih kreditov.

Zavedam se, da bo vse naloge težko v celoti in dosledno izvršiti, vendar s skupnim in usklajenim delovanjem v KPO in sodelavci na vseh področjih je tudi to mogoče doseči do konca srednjeročnega obdobja.

Želim veliko sodelovanja pri delu za doseg naših skupnih ciljev srednjeročnega razvoja!

Uredništvo

Urejanje svobodne menjave dela v Lesni

Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti delavcev in kooperantov temeljnih organizacij in delavcev delovne skupnosti oziroma sporazum o svobodni menjavi dela v LESNI, katerega osnutek je v obravnavi po TOZD in TOK ter v delovni skupnosti, ureja zlasti:

— opravila skupnega pomena, ki jih za TOZD in TOK opravlja delovna skupnost,

— planiranje opravil kot metodologijo, iz katere izhaja obseg in način opravljanja delovnih nalog delovne skupnosti,

— osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti oz. pogoje, v katerih poteka svobodna menjava dela med temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo,

— način usklajevanja dela med delovno skupnostjo in temeljnimi organizacijami, s poudarkom na odgovornosti za opravila skupnega pomena.

Gotovo je, da predstavlja planiranje opravil ter osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti temeljno vsebino samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi, zato velja podrobneje opredeliti predvsem ti dve vprašanji.

Planiranje opravil delovne skupnosti

Opravila, ki jih izvršuje delovna skupnost, so tesno vezana na proizvodni proces v temeljnih organizacijah, zato izhajata obseg in vrsta opravil neposredno iz potreb temeljnih organizacij. Plan temeljnih organizacij je torej osnova za urejanje vseh odnosov med temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo.

Če to misel razvijamo naprej, moramo reči, da je plan opravil delovne skupnosti del planov temeljnih organizacij in hkrati tudi osnova za obračunavanje delovnega prispevka delovne skupnosti. Uresničevanje planskih ciljev delovne skupnosti skupno ali po njenih organizacijskih

enotah je zato temeljno merilo za doseganje njenega dohodka.

V tem smislu smo planiranje opredelili v našem sporazumu, v katerem smo zapisali, da ugotavljamo opravila na podlagi potreb temeljnih organizacij, da jih planiramo na osnovi predvidevanja porabe časa za posamezne delovne naloge v skladu z enotno metodologijo, sprejeto na ravni delovne organizacije, pri čemer predstavlja razlika med planiranimi in dejansko izvršenimi opravili temeljno osnovo za udeležbo delovne skupnosti v dohodku temeljnih organizacij.

Osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti

Temeljna pomanjkljivost dosedanje ureditve svobodne menjave dela v LESNI je v tem, da pridobiva delovna skupnost dohodek po sistemu proračunskega financiranja. Njen dohodek je podrejen določenemu avtomatizmu, ne glede na njen dejanski prispevek k poslovnemu uspehu temeljnih organizacij.

V skladu z zakonom o združenem delu pa mora biti dohodek delovne skupnosti odvisen od obsega in vrste ter kakovosti opravljenega dela, od prispevka k poslovnemu uspehu temeljnih organizacij oz. od dohodka, ki ga le-te ustvarijo.

V samoupravnem sporazumu, ki je predmet obravnave, smo se skušali tem zahtevam zakona kar najbolj približati. Opredelili smo merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti tako, da smo posebej natančno določili ugotavljanje količine del delovne skupnosti in ugotavljanje prispevka k poslovnemu uspehu uporabnikov storitev delovne skupnosti.

Če naj delovna skupnost pridobi svoj celotni prihodek iz dohodka temeljnih organizacij, potem ko je njen celotni prihodek oz. dohodek izveden iz ustvarjenega dohodka temeljnih organizacij, za katere izvršuje opra-

vila skupnega pomena, je posebej pomembno, da predvsem ugotavljamo količino opravljenega dela delovne skupnosti, zato smo ta kriterij ovrednotili z največjo težo. Predlagali smo, da bi količina opravljenega dela v porabljenih enotah enostavnega dela predstavljala 80 % dohodka delovne skupnosti. Ta dohodek bomo razmeroma enostavno ugotavljali iz razmerja med opravljenim in planiranimi opravili delovne skupnosti. V tem kriteriju smo zajeli tudi kakovost (nestrokovno opravljeno delo lahko pomeni znižanje dohodka v sorazmerju z izpadom dohodka temeljne organizacije) in pravočasnost posameznih opravljenih del.

Prispevek k poslovnemu uspehu temeljnih organizacij pa bomo ugotavljali na podlagi povečanega učinka dela pri izvrševanju plana temeljnih organizacij in na podlagi posrednega in neposrednega vpliva posameznih opravil na povečanje dohodka temeljnih organizacij, pri čemer bomo povečani učinek dela ugotavljali iz razmerja uporabljenih enot enostavnega dela v preteklem in tekočem letu za enak obseg opravil, dohodek na podlagi posrednega in neposrednega vpliva na izvrševanje plana temeljnih organizacij pa na podlagi samega izvrševanja opravil, primerjanih doseganjem planov posameznih uporabnikov. Ta kriterij je po predlogu zaobsežen z 20 % v dohodku delovne skupnosti in je glede na njene organizacijske enote v osnutku sporazuma še nadalje razgrajen.

Poleg tega moramo slednjič omeniti še materialne stroške delovne skupnosti, ki v njenem celotnem prihodu predstavljajo pomembno mesto. Tudi obseg teh smo zastavili tako, da so vezani na količino opravljenega dela, torej več dela bo opravljenega za temeljne organizacije, več celotnega prihodka bo pridobljenega na podlagi stroškov.

Pred nami je torej sporazum, v katerem smo se resneje spoprijeli z osnovami in merili svobodne menjave dela. Vsekakor ja to za vse nas nujna in zahtevna naloga. Vemo, da naš predlog še ni popoln, zato pričakujemo od delavcev temeljnih organizacij, še posebej pa od strokovnih delavcev temeljnih organizacij in delovne skupnosti LESNE, da bodo s konkretnimi in konstruktivnimi predlogi pripomogli h kar najboljšim končnim rešitvam.

Ivan PENEK, dipl. iur.

Od 16. do 18. junija bo v Beogradu III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Temu važnemu dogodku za razvoj in krepitev samoupravljanja bomo tudi v VIHARNIKU namenili nekaj prostora v pri-

hodnji številki. Gradivo bo pripravil MIHELJAK Ernest, član republiškega odbora za pripravo in sklic III. kongresa samoupravljalcev.

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije „Združeno delo v borbi za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj“

Pobudo za sklic III. kongresa samoupravljalcev je dal tov. Tito v lanskoletni letoletni poslanici vendar je iz objektivnih razlogov prišlo do uresničitve te pobude šele letos.

Značilnost prvih dveh kongresov je bila, da sta bila v času, ko so se pojavili resni zastoji v razvoju samoupravljanja, za to so se tudi pojavili družbenopolitični problemi, ko smo iskali poti in načine njihovega reševanja za nadaljni razvoj samoupravljanja. Tu je bilo tudi njihovo težišče. Tako so na primer iz rezultatov drugega kongresa izšli ustavni amandmaji, ali kakor so jih takrat imenovali »delavski amandmaji,« za tem nova ustava in zakon o združenem delu.

Če sta torej prejšnja dva kongresa iskala poti in rešitev za nadaljnji razvoj samoupravljanja, bo moral tretji biti usmerjen tako, da bo pripomogel k utrditvi določil nove ustave in zakona o združenem delu. Torej bo moral biti naravnán tako, da bo omogočil uveljaviti pravice delavcem do gospodarjenja s pogoji in rezultati svojega dela, da so upravljalci z vsemi sredstvi v družbeni reprodukciji. Ni pa slučajno, da se III. kongres sklicuje v času velike gospodarske nestabilnosti, ko velika inflacija sprotno požira ustvarjen dohodek, otežuje planiranje ter onemogoča delitev po delu. Vse to pa zožuje prostor za razvoj samoupravljanja in pospešuje poseganje države in administracije v upravljanje in družbeno reprodukcijo. Ta dogajanja v naši družbi so torej narekovala, da bo kongres potekal pod osnovno temo: »Združeno delo v borbi za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj.« Osnovna tema pa bo razdeljena na tri tematska območja:

1. odločanje delavcev v združenem delu o pridobivanju in delitvi dohodka,
2. samoupravno povezovanje in združevanje na osnovi dohodka — bistven dejavnik družbene reprodukcije, samoupravnega planiranja in razvoja,
3. združeni delavci v delegatskem sistemu.

Za vsa tri področja so bile imenovane pri republiškem odboru delovne skupine, ki bodo pripravile teze za tematske razprave in sporočila kongresu. V vsej Jugoslaviji bodo pripravili stodvajset takih sporočil, od tega jih bodo v Sloveniji pripravili petnajst.

Vsa dosedanja aktivnost za pripravo kongresa je bila bolj posvečena organizacijskim pripravam, manj pa vsebinskim. V večini občin so bili ustanovljeni občinski koordinacijski odbori.

Na kongresu, ki bo od 16. do 18. junija v Beogradu, bo približno 1800 delegatov. Slovenija bo zastopana z 212 delegati po ključu en delegat na 4000 zaposlenih s tem, da bo vsaka občina imela vsaj enega delegata. Koroška regija bo imela sedem delegatov. Da bi se dosegla ustrezna struktura delegatov se predvideva, da bi bili iz Koroške trije delegati iz proizvodnje in predelave kovin, dva delegata iz gozdarstva in lesarstva, en delegat iz gradbene dejavnosti ter eden iz trgovine. Ker je rok do kongresa kratek, bodo morale družbenopolitične organizacije tudi v Lesni čimprej začeti z aktivnostmi v zvezi s pripravo kongresa ter analizirati dejansko stanje samoupravnih odnosov v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela.

Ta prispevek zaključujemo z mislijo tovariša Vinka HAFNERJA o tretjem kongresu: Delavce v združenem delu je potrebno spodbuditi in organizirati, da bodo izkoristili tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije in priprave nanj za temeljito oceno samoupravnih odnosov v posameznih delovnih sredinah in, da bodo nakazali smeri njihovega nadaljnega razvoja. Če tega ne bi izpeljali v vsem združenem delu, se kaj lahko zgodi, da bo kongres le politična manifestacija, kar pa v družbenoekonomskem položaju v kakršnem je sedaj Jugoslavija, prav gotovo ni njegov namen.

Ernest Miheljak, dipl. ing. gozd.

Obravnavali in sklepali so:

Vse temeljne organizacije združenega dela v DO LESNA Slovenj Gradec so od 15. decembra do 15. januarja obravnavale in sklepale:

— določile so vrednost točke za mesec december 1980;
— obravnavale in sprejele so temelje planov za srednje-ročno obdobje 1981—1985;

— obravnavale in sprejele so samoupravni sporazum o temeljih plana LESNE Slovenj Gradec za obdobje 1981 do 1985 in o temeljih plana interne banke LESNE Slovenj Gradec za obdobje 1981—1985;

— razpisale referendum za sprejem:

samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v DO LESNA Slovenj Gradec in statuta o spremembah in dopolnitvah statuta DO LESNA;

Posamezne temeljne organizacije so še obravnavale:

TOZD TPS Radlje — Podvelka r. o.

2. seja delavskega sveta TOZD dne 29. 12. 1980

— obravnavali in sprejeli so pravilnik o delovnih razmerjih;

— obravnavali in sprejeli so splošni akt o sistematizaciji del in nalog (indeks delovnih opravil);

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitvi sredstev za OD in skupno porabo;

— imenovali komisijo za razpis prostih del in nalog direktorja TOZD;

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o temeljih plana

a) samoupravne interesne skupnosti občine Radlje in

b) samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje SRS za obdobje 1981—1985;

TOZD Žaga Mislinja

13. seja delavskega sveta TOZD dne 29. 12. 1980

— obravnavali in sprejeli so pravilnik o varstvu pri delu;

— izvolili delegata v zavarovalno skupnost TRIGLAV Maribor

TOZD Gozdarstvo Mislinja

18. seja delavskega sveta TOZD dne 25. 12. 1980

— obravnavali in potrdili so predlog dogovora o skupnih usmeritvah za temelje plana koroških občin za obdobje 1981—1985.

TOZD Blagovni promet

12. seja delavskega sveta TOZD dne 6. 1. 1981

— obravnavali so predlog za spremembo in dopolnitev samoupravnih splošnih aktov TOZD Blagovni promet in razpisali referendum za sprejem sprememb in dopolnitev;

— obravnavali in potrdili so dogovor med TOZD Blagovni promet in TOZD Nova oprema o medsebojnih razmerjih ob prehodu na skupno poslovanje pri opravljanju nabavne in prodajne funkcije od 1. 1. 1981 dalje in predlog s pooblastilom za sklepanje kupoprodajnih pogodb.

Marija Zakeršnik

V petek, 26. decembra so se prvič sestali delegati zbora interne banke. Izvolili so samoupravne organe, vršilca dolžnosti direktorja in sprejeli sklepe za izdelavo samoupravnih aktov za delovanje interne banke.

Samoupravno odločanje na področju denarja in kreditov z ustanovitvijo interne banke

Že leta 1977 je bila z zakonom o temeljih kreditnega in bančnega sistema ugotovljena potreba in dane zakonske možnosti za delovanje internih bank. V Lesni smo začutili potrebo in pomembnost delovanja finančne funkcije že dosti prej, saj smo že ob integraciji gozdnega gospodarstva in lesno industrijskega podjetja leta 1974 formirali finančni in računovodski sektor. Tako izvirajo prvi zametki za specializacijo finančnih kadrov pri nas že iz prejšnjih let. To dejstvo je pomembno za današnji začetek funkcioniranja kvalitetnejše samoupravne organizacije poslovnih financ v Lesni.

Lahko trdimo, da se je finančna funkcija razvijala skladno s potre-

bami v Lesni. Ni slučaj, da se je leta izpopolnjevala in dograjevala prav v Lesni tako po obsegu nalog kot po kvalitetnejšem reševanju finančnih problemov. Potrebe po večjem obsegu denarnih sredstev so bile prisotne iz leta v leto v večji meri. Težka leta bohotenja nelikvidnosti v celotnem gospodarstvu v letih 1975—1976 smo čutili tudi v Lesni brez olajšav, saj smo imeli do sprejetja zakona o zavarovanju plačil kar 3-krat večje terjatve od obveznosti.

Vrsto let so nas pestile poslovne izgube tovarne oken v Podvelki, ki so zahtevale pomembna dodatna likvidna sredstva do pokritja. Imeli smo velike potrebe in še večje želje po razvoju nadaljnje lesne predela-

ve pri postavljenem cilju ob integraciji. In še bi lahko naštevali potrebe po večjih sredstvih.

Skratka, denarja je primanjkovalo na vseh koncih. K temu so botrovale še vsakoletne visoke inflacijske stopnje, ki so neusmiljeno zviševale vrednost obstoječih nujnih zalog v tekoči proizvodnji, kar še zdaleč nismo nadomeščali v povečanem poslovnem skladu za obratne namene iz vsakoletne akumulacije. Obratno, v zadnjih letih smo porabili že pred integracijo ustvarjen poslovni sklad za obratna sredstva.

Razumljivo, da smo povečane potrebe po denarju iskali in nadomeščali s kreditnimi viri tako za tekoče poslovanje posebej pa še za financi-

ranje investicijskih naložb. Lastnih sredstev v Lesni je bilo v zadnjih letih srednjeročnega obdobja vedno manj. Vseh primanjkljajev denarnih sredstev vendarle nismo mogli nadomestiti s krediti, čeprav smo jih v veliki in pretežni meri reševali v naši Koroški temeljni banki in dosegli ne preveč zavidljivo visoko zadolženost na vseh področjih.

Zakaj je potrebno naštetih nekaj težav pri poslovanju z denarjem in krediti v Lesni? Zato, ker so nas prav te denarne težave ali prevelike razvojne ambicije tudi prisilile, da smo danes finančno funkcijo razvili do te stopnje, ko hočemo doseči še kvalitetnejše poslovanje na tem področju v Lesni. Sočasna vzgoja strokovnih finančnih kadrov nam je omogočala, da smo lahko denarne in kreditne tokove vendarle obvladovali tudi v teh letih, zlasti še po uvedbi eksternih žiro računov TOZD.

Dnevno združevanje začasno prostih sredstev na posameznih žiro računih, ki smo ga organizirali in ga dnevno tudi objavljamo, je edino lahko preprečilo popolno nelikvidnost, ki je grozila Lesni v zadnjih dveh letih, ko ni bilo več možno pridobiti kratkoročnih, še manj dolgoročnih kreditov za redno tekoče poslovanje.

Ne zaradi zakonov in predpisov, ampak iz potrebe za ohranitev likvidnosti vseh TOZD v Lesni, smo morali tudi planirati in vnaprej načrtovati vse denarne prilive in odlive in tudi vnaprej ukrepati ter reševati planirane manjke sredstev, da smo se izognili nerokovno izplačanim osebnim dohodkom ali drugim obveznostim. Morali smo tudi v večji meri kot druge delovne organizacije obračati menice, kar je prava usmeritev poslovnih financ.

Prepričani smo, da je DS DO Lesne znatno dolgoročneje planiral, ko je že v letu 1978 imenoval komisijo za organiziranje interne banke v Lesni, ki je imela nalogo proučiti vso problematiko na tem področju in predlagati perspektivno in dolgoročno organizacijo finančne službe v delovni organizaciji.

Velika zasluga, da danes lahko govorimo o dejanskem organiziranju interne banke pri nas, gre tej strokovni komisiji v sestavi: Sušek Maks predsednik, Logar Jože, Škegro Tomo, Ramšak Irena, Kotnik Tone, Pogorevcnik Nada, Ela Kraiger in Vrbnjak Angela, ki smo še v istem letu pripravili dokončni predlog za

ustanovitev interne banke in tudi samoupravni sporazum o združitvi interne banke za razpravo med delavci v temeljnih organizacijah, ki so ga na svojih zborih tudi sprejeli z določenimi pripombami.

Kljub zakonu, ki nam je omogočal boljše organiziranje finančne službe, so bila do letošnjega leta družbena in politična stališča za ustanavljanje internih bank zelo nejasna in premalo obvezujoča. Istočasno so se pojavljale razne pripombe, da bo tako organizirana služba znatno dražja in odtujena od potreb temeljnih organizacij, kot je očitek za ostale banke. Jasna stališča je v tej zvezi zavzemala vsa leta le Gospodarska zbornica Slovenije.

Prav zaradi takih neenotnih stališč, ki so vplivala tudi na večjo pasivnost in odlaganje realizacije interne banke pri nas, je do danes v Sloveniji zelo malo internih bank, ki delujejo po vseh načelih zakona in kjer smo pridobili tudi mi njihove praktične izkušnje.

Letos so ta stališča poenotena in jih je potrdila še oktobrska problemska konferenca CK ZKS.

Ve se in čuti se potreba ob obvezujočih stabilizacijskih ukrepih bodočega srednjeročnega plana, da bomo brez dobro organiziranih finančnih služb še težje obvladovali vse predvidene probleme manjšega obsega denarja in kreditov. Interne banke in posebne finančne službe pomenijo prvi člen v verigi bančništva in če ta ni dobro samoupravno organiziran s potrebno plansko funkcijo, ni mogoče normalno plansko gospodarjenje z denarjem in krediti tudi v nadgradnji temeljnih in združenih bank.

Samoupravni sporazum o združitvi v interno banko v Lesni, ki so ga vsi delegati in prisotni sprejeli, najbrž še ni izdelan, je pa po svoji vsebini in obsegu nalog zelo obvezujoč in zahteven.

V drugem členu so se delavci v temeljnih organizacijah odločili o namenih, zakaj ustanovljamo interno banko v Lesni.

Preko nje želimo zagotoviti v Lesni predvsem večji obseg združevanja sredstev tako za razvojne programe kot za tekoče poslovanje in to predvsem na dohodkovnih, interesnih osnovah med temeljnimi organizacijami v Lesni kot tudi v širši reprodukcijski verigi.

Že sam samoupravni sporazum v največjem številu svojih členov pou-

darja vsebino in konkretne naloge interne banke na področju združevanja sredstev in dela v smislu Zakona o združenem delu.

Lahko bi rekli, da bo združevanje sredstev in dela v interni banki kot rdeča nit, ki se prepleta v vseh njenih osnovnih nalogah, ki bodo še posebno pomembne v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Poudarek v namenu ustanovitve IB je tudi v učinkovitejšem doseganju skladnosti blagovnih in finančnih tokov, kar bodo omogočali tako srednjeročni, letni in dinamični plani vseh denarnih in kreditnih tokov v interni banki, ki bodo morali biti vnaprej usklajeni z blagovnimi na vseh področjih tekočega poslovanja, enostavne in razširjene reprodukcije.

Izredno pomemben namen ustanovitve interne banke v Lesni je zastavljena enotna finančna politika vseh temeljnih organizacij, kar mora dati učinkovitejše in racionalnejše gospodarjenje s finančnimi sredstvi.

Zagotavljanje likvidnosti vseh članic interne banke je ena izmed osnovnih nalog in tudi ciljev ustanovitve. Za doseg tega cilja moramo še veliko konkretno napraviti. Najprej moramo dograditi sistem in metodologijo boljšega planiranja finančnih tokov v interni banki in s tem vnaprej preprečiti vzroke nelikvidnosti. To pa ni odvisno le od dobre organizacije interne banke, ampak z realizacijo skupnih nalog v srednjeročnem planu. Na likvidnost deluje dnevno niz vplivov tako od doseganja planirane dinamične proizvodnje s planiranimi učinki preko doseganja planiranih vrednostnih zalog do discipline na investicijskem področju v okviru vnaprej predvidenih sredstev int.

Interna banka bo s svojimi nalogami na vseh teh področjih vnaprej plansko sodelovala, dajala informacije o odstopanjih in predlagala sprotne ukrepe.

V tej zvezi je zelo pomembno sodelovanje in sočasno planiranje interne banke in Temeljne koroške banke, katere člani smo. Vnaprej moramo vskladiti planirani in možni obseg kreditov za realizacijo srednjeročnih planov na vseh področjih tako za tekoče poslovanje, za investicijske programe kot na stanovanjskem področju.

Zato naj ponovim temeljne ukrepe za zagotavljanje likvidnosti interne banke, ki smo si jih zapisali v naš osnovni sporazum:

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

— stalna likvidnost vseh članic interne banke,

— varne in rentabilne naložbe članic,

— realno in kontinuirano načrtovanje vseh denarnih tokov ter zagotavljanje pravilne strukture virov obratnih sredstev po kvaliteti, namenih in rokih zapadlosti v razmerju z načrtovanimi odlivi denarnih sredstev,

— gospodarna likvidnostna rezerva na žiro računu, na izločenih sredstvih in v vrednostnih papirjih, ki jih je mogoče hitro spremeniti v gotovino,

— združena sredstva rezerv članic interne banke,

— zagotovitev samoupravnih in poslovnih odnosov s temeljnimi bankami, ki v primerih potreb z dopolnilnimi sredstvi omogočajo normalno poslovanje interne banke.

Zelo jasno je v samoupravnem sporazumu tudi opredeljena odgovornost vseh članic in interne banke za stalno likvidnost. Ne nazadnje, ampak celo kot osnovni vsebinsko kvalitetni korak v ustanovitvi interne banke v primerjavi sedanje finančne funkcije je predvsem samoupravna organiziranost upravljanja in poslovanja poslovnih financ.

Samoupravni organi na nivoju delovne organizacije, ki so jih izvolili delavci v temeljnih organizacijah, da jih zastopajo kot delegati v zboru interne banke, so brez dvoma velik prispevek možnosti odločanja delavcev pri gospodarjenju z denarjem in krediti. Za realizacijo tega je nujno, da bodo delegati prenašali vse informacije interne banke nazaj v združeno delo in prihajali z njihovimi stališči in pripombami. Le tako bomo tudi na finančnem področju zakrpali dosedanjo vrzel samoupravnega upravljanja z denarnimi sredstvi in krediti. Doslej so bile poslovne finance, kjer prav tako lahko gospodarimo dobro ali slabo, preveč prepuščene odločitvam poslovnih in finančnih organov.

Posebnost novega izvršilnega organa v poslovnem odboru je, da bodo zastopani poleg skupnih nalog tudi vrsta dejavnosti. Specifičnost Lesne je poleg velikega števila temeljnih organizacij tudi v različnosti najmanj sedmih glavnih dejavnosti, ki imajo tudi specifične vplive na finančne tokove.

Želimo, da bomo vsi skupaj izvršili vse zahtevne naloge, ki jih pre-

vzemamo z ustanovitvijo interne banke, kar bomo lahko dosegli le s skupnim sodelovanjem samoupravnih organov interne banke, vseh članic interne banke s Temeljno koroško banko Slovenj Gradec in s strokovnimi skupnimi službami interne banke.

Začenjamo novo srednjeročno plansko obdobje, zato naj bo ustanovitev interne banke in s tem samoupravno odločanje na področju denarja in kreditov garancija, da ga bomo po posameznih letih realizirali s pravo finančno politiko tako, kot so sprejeli delavci z referendumom svojih temeljih za srednjeročni plan.

Angelca Vrbnjak, oec.

RAZPRAVA

V razpravi je sekretar MS ZKS za Koroško, Mitja Horvat, pozitivno ocenil ustanovitev interne banke. Poudaril je, da je ta dogodek pripomogel k hitrejšemu uveljavljanju zakona o združenem delu. Predsednik Temeljne koroške banke Slovenj Gradec, tovariš Razdevšek, je dejal, da je ustanovitev interne banke zgodovinski dogodek, ki bo vplival na oblike bančništva, predvsem pa na spremembo odnosa do denarja v gospodarstvu v koroški krajini. S tem je Lesna dokazala, da zna slediti novim družbenim usmeritvam. Važno je predvsem to, da je interna banka organizirana samoupravno tako, da bodo delegati temeljnih organizacij

vodili politiko interne banke. V bodoče ne bo več prihajalo do tega, niti ne bo dana možnost, da bi bilo gospodarjenje z denarjem delavcem odtujeno. S formiranjem interne banke je prevzeta tudi velika obveznost delavcev interne banke in delegatov zbora, saj bo potrebno po bančnih načelih vsklajevati vse potrebe z možnostmi. Temeljna koroška banka bo interni banki Lesne pomagala po svojih možnostih. Pri tem je tovariš Razdevšek poudaril, da strokovne pomoči verjetno interna banka Lesne ne bo potrebovala, saj je dosedanja finančna služba zelo dobro poslovala s svojimi kadri.

Po končani razpravi so izvolili za predsednika zbora interne banke tovariša Karla Dretnika iz TOZD Gozdarstvo Črna, za namestnika predsednika pa Toma Škegro iz TOZD TIP Otiški vrh.

Izvolili so tudi poslovni odbor, ki ga sestavljajo naslednji delegati: Tilčka Verdnik, za področje gozdarskih temeljnih organizacij, Tomo Škegro za TOZD TIP Otiški vrh, Štefan Benko za področje finalne lesne predelave, Boris Iglar za področje primarne lesne predelave, Maksimilijan Kac za TOZD Blagovni promet, Drago Pogorevc za ostale dejavnosti (Transport in servisi, Gostinstvo in turizem, Gradnje).

Delegata za temeljne organizacije kooperantov bodo izvolili na drugi seji zbora delegatov.

I. R.

Pred pomladjo — foto Andrej ŠERTEL

KADROVSKE VESTI

PRIŠLI V TOZD (DECEMBER 1980)

Priimek in ime — Datum nastopa dela — Prof. pokl. po dej. izobrazbi — Prof. pokl. po del. mestu — Organizacija iz katere prihaja

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Kumer Kristijan, 11. 12. 1980, PK-delavec, KV-delavec, Rudnik Mežica

Nezaku Hysen, 8. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec, Tovarna papirja Prevalje

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Pešl Franc, 4. 12. 1980, PK-delavec, PK-pom. pri stroju

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE

Hirtl Milka, 1. 12. 1980, NK-delavka, PK-mizar. dela, TOZD TP Pameče

Horvat Nikola, 1. 12. 1980, NK-delavec, PK-mizar. dela, Gašper Franc Radlje

Kolar Ivana, 1. 12. 1980, NK-delavka, PK-mizar. dela, KZ Podvelka

Ločnikar Danica, 1. 12. 1980, NK-delavka, PK-mizar. dela, Tekstilna tovarna Otiški vrh

Ternik Milan, 1. 12. 1980, KV-mehanik, KV-mehanik, Hmezad Radlje

Lorbek Stanislava, 3. 12. 1980, KV-natakarica, PK-mizarska dela, Gorenje Muta

Repatec Vladimira, 3. 12. 1980, NK-delavka, PK-mizarska dela, Tekstilna tovarna Otiški vrh

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Kure Zlatko, 2. 12. 1980, SS-delavec, SS-delavec, OOOZSM Radlje

Koželnik Karel, 16. 12. 1980, KV-delavec, KV-delavec, Gorenje Muta

TOZD TOVARNA IVERNIIH PLOŠČ

Štifter Ivo, 15. 12. 1980, KV-delavec, PK-delavec, samostojni obrtnik

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Kas Vinko, 15. 12. 1980, KV-inštalater, KV-obratni električar

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Juvan Jože, 2. 12. 1980, NK-delavec, NK-delavec

Dobnik Danilo, 4. 12. 1980, NK-delavec, NK-delavec

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA SLOVENJ GRADEC

Verdnik Vlado, VSS-predmetni učitelj, VSS-pripravniki Kotnik Ivan, SS-lesni tehnik, SS-tehnolog časa in dela

TOZD TOVARNA IVERNIIH PLOŠČ OTIŠKI VRH

Merčnik Srečko, 9. 12. 1980, KV-delavec, SS-delavec, sporazumno

Balatn Jože, 9. 11. 1980, NK-delavec, PK-delavec, samovoljno

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Vinčič Vlado, 16. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Vinčič Mirko, 26. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Topič Pero, 18. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Topič Ivan, 15. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Sabljo Zdravko, 18. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Pavlovič Anton, 18. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Martinaš Zlatko, 22. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Kraljevič Slavko, 18. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Gudelj Šimon, 31. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

Dumančič Branko, 24. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Strmčnik Albin, 1. 12. 1980, KV-gozdar, KV-traktorist, neizpolnjevanje pogojev

Mlačnik Viktor, 3. 12. 1980, NK-delavec, KV-traktorist, neizpolnjevanje pogojev

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Kašnik Marko, 2. 12. 1980, NK-delavec, NK-delavec

Frajdl Stanko, 5. 12. 1980, KV-delavec, KV-delavec, privatnik

Miklič Vanja, 12. 12. 1980, SS-ekonomski tehnik, SS-ekonomski tehnik, UJV Slovenj Gradec

Vornšek Ciril, 6. 9. 1980, KV-delavec, KV-delavec

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC

Rus Bogomir, 1. 12. 1980, VSS-ekonomist, VSS-pom. direktorja, SAP Viator

ODŠLI IZ TOZD (DECEMBER 1980)

Priimek in ime — Datum prenehanja dela — Prof. pokl. po dej. izobrazbi — Prof. pokl. po del. mestu — Organizacija v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVA SLOVENJ GRADEC

Kimperk Jože 31. 12. 1980, KV-sekač, KV-sekač, upokojitev

Jelen Pavla, 31. 12. 1980, NK-snažilka, NK-snažilka, upokojitev

TOZD GOZDARSTVA RADLJE OB DRAVI

Gornik Terezija, 30. 11. 1980, NK-delavka, KV-delavka

Karnič Vera, 30. 11. 1980, NK-delavka, KV-delavka

Peruš Nada, 30. 11. 1980, NK-delavka, KV-delavka

Sekolovnik Cencka, 30. 11. 1980, KV-delavka, NK-delavka

Špiler Danica, 30. 11. 1980, NK-delavka, KV-delavka

Vrhovnik Gretka, 30. 11. 1980, KV-delavka, KV-delavka

TOZD ŽAGA MISLINJA

Gros Leopold, 30. 11. 1980, KV-delavec, KV-delavec, upokojitev

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Nezaku Hysen, 3. 12. 1980, NK-delavec, PK-delavec

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Vukoje Nedeljko, 8. 11. 1980, VS-dipl. inž za oblikovanje, VS-športni referent

Brezovnik Mirko, 17. 11. 1980, PK-delavec, PK-sklad. delavec

Peruš Janez, 24. 11. 1980, PK-delavec, PK-pom. pri stroju

Vratar Slavko, 18. 12. 1980, PK-delavec, KV-vodja stroja

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE

Urlaub Konrad, 17. 12. 1980, NK-delavec, PK-mizarska dela, samovoljna prekinitvev

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Glažar Ferdo, 19. 12. 1980, NK-delavec, KV-delavec, umrl

GIBANJE DELAVCEV V MESECU DECEMBRU 1980

TOZD	M	Ž	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	42	3	45
Gozdarstvo Mislinja	56	4	60
Gozdarstvo Črna	141	11	152
Gozdarstvo Radlje	136	15	151
TOK gozd. Slovenj Gradec	35	2	37
TOK gozd. Radlje	35	5	40
TOK gozd. Ravne	30	6	36
TOK gozd. Dravograd	15	2	17
Žaga Mislinja	46	6	52
Žaga Otiški vrh	54	10	64
Žaga Mušenik	40	7	47
Žaga Vuhred	71	10	81
Tovarna pahištva Prevalje	75	128	203
Tovarna pahištva Pameče	170	186	356
Tovarna stavbn. pahištva Radlje	76	36	112
Tovarna oken Podvelka	99	102	201
Tovarna ivernih plošč Otiški vrh	201	25	226
Gradnje Slovenj Gradec	61	7	68
Transport in servisi Pameče	136	14	150
Centralno les. sklad. Otiški vrh	38	5	43
Nova oprema Slovenj Gradec	170	139	309
Delovna skupnost za opravljanje del skupnega pomena	73	145	218
Gostin. in tur. Slov. Gradec	16	17+3v	33+3v
Blagovni promet Slov. Gradec	62	53	115
SKUPAJ	1878	938	2816

Darinka Urbanc

V prejšnji številki VIHARNIKA smo objavili seznam rednih študentov Lesne za študijsko leto 1980/81. Kot smo obljubili, tokrat objavljamo seznam študentov ob delu za šolsko leto 1980/81.

SPISEK ŠTIPENDISTOV OB DELU V ŠOLSLEM LETU 1980/81

Zap. št.	TOZD, sektor	Smer študija	Letnik
1. Kodrun Marjan	TOZD Zaga Mušenik	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
2. Poglič Leon	TOZD Blagovni promet	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
3. Raško Andreja	TOZD TP Pameče	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
4. Epšek Franc	TOZD Blagovni promet	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
5. Štruc Friderik	TOZD TSP Radlje	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
6. Tuš Drago	Sektor za lesarstvo	Biotehniška fakulteta — lesarstvo	II.
1. Kalič Alojz	TOZD OK Dravograd	Biotehniška fakulteta — gozdarstvo	II.
2. Sušek Maks	TOZD GO Radlje	Biotehniška fakulteta — gozdarstvo	II.
3. Jeznik Anton	TOZD GO Radlje	Biotehniška fakulteta — gozdarstvo	II.
1. Adamič Erih	TOZD GO Črna	Višja upravna šola Ljubljana	II.
2. Vodopija Franja	Sektor AOP	Višja upravna šola Ljubljana	II.
1. Gostenčnik Matjaž	Sektor AOP	Visoka šola za org. dela — proizvodna smer	III.
2. Strmšnik Zvonko	TOZD TO Podvelka	Visoka šola za organizacijo dela — na odsluženju vojaškega roka	III.
3. Strmšnik Marjan	TOZD TO Podvelka	Visoka šola za org. dela — proizvodna smer	
1. Konečnik Franc	TOZD Transport in servisi	Višja tehniška šola — elektro	I.
2. Krenker Ivan	TOZD Transport in servisi	Višja tehniška šola — elektro	absolvent
1. Berdnik Tone	Sektor AOP	VEKŠ — organizacija in poslovno upravljanje	II.
2. Günter Olga	TOZD Blagovni promet	VEKŠ — notranja menjava	II.
3. Mori Rudi	TOZD TIP Otiški vrh	VEKŠ — ekonomsko tehniška komerciala	III.
4. Sekavčnik Jurij	TOZD Blagovni promet	VEKŠ — notranja trgovina	II.
1. Ogriz Jože	TOZD GO Mislinja	Gozdarska tehniška šola	IV.
2. Gaberšek Kristi	TOZD GO Slovenj Gradec	Gozdarska tehniška šola	IV.
3. Pungartnik Avgust	Sektor za gozdarstvo	Gozdarska tehniška šola	IV.
4. Završnik Franc	Sektor za gozdarstvo	Gozdarska tehniška šola	IV.
1. Čučej Anton	TOZD TO Podvelka	Strojna tehniška šola	III.
2. Mumel Drago	TOZD TO Podvelka	Strojna tehniška šola	III.
1. Langus Danilo	TOZD Blagovni promet	Ekonomska srednja šola	III.
2. Čevnik Minka	TOZD Blagovni promet	Ekonomska srednja šola	II.
3. Hictaler Marija	TOZD Blagovni promet	Ekonomska srednja šola	II.
4. Verdnik Danica	TOZD Blagovni promet	Ekonomska srednja šola	II.
5. Razdevšek Erika	TOZD TIP Otiški vrh	Ekonomska srednja šola	II.
1. Merčnik Avgust	TOZD TIP Otiški vrh	Strojna delovodska šola	II.
2. Šopinger Brane	TOZD Transport in servisi	Strojna delovodska šola	II.
1. Gomboc Emil	TOZD TIP Otiški vrh	Elektro delovodska šola	II.
2. Krajcjer Branko	TOZD TIP Otiški vrh	Elektro delovodska šola	II.

Ostalih 25 študentov ob delu ni izpolnilo svojih delovnih obveznosti in jim zato po 37. členu samoupravnega sporazuma o izobraževanju, študentiranju in pripravništvu preneha pravica za izobraževanje ob delu. Marija Iršič

V zvezi s pridobitvijo pravice za izobraževanje ob in iz dela dajemo naslednje pojasnilo:

1. Lesna objavi vsaj enkrat letno razpis za izobraževanje ob delu in iz dela na podlagi zbranih kadrovskih potreb TOZD in DSSP ter interne banke.
2. Razpis za izobraževanje ob in iz dela je objavljen v posameznih TOZD in DSSP.
3. Kandidat se prijavi na podlagi objavljenega razpisa za usmeritev oziroma na določeni stopnji (srednja, višja ter visoka šola).
4. K prošnji, ki jo naslovi na Izobraževalni center Lesne, mora priložiti:
 - potrdilo, da je najmanj 2 leti zaposlen v DO in da v DO s svojim delom in sposobnostmi pokaže nagnjenost k poklicu, za katerega se bo izobraževal;
 - potrdilo, da nadaljuje izobraževanje v svoji stroki, če je to v interesu temeljne organizacije;
 - potrdilo, da je dobil soglasje pristojnega organa temeljne organizacije, delovne skupnosti ali interne banke.
5. Izobraževalni center posreduje le tiste prošnje, ki so opremljene s popolno dokumentacijo odboru za kadrovsko politiko Lesne, ki da kandidatu pravico za izobraževanje ob in iz dela. Marija Sekirnik, dipl. inž. gozd.

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija n. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Ludvik Mori, Oto Pisman, Hedvika Janše, Nada Černič, Marjan Čuješ, Vida Vrhnjak, Andrej Šertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Šertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5100 izvodov — Ključje in tisk: CGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1981

INFLUENCA – gripa

Zima, ki jo vsako leto težko pričakujemo, nam ne prinaša samo radosti zimskega športa in snežne beline, temveč tudi neprijetnosti v obliki prehlada, kašlja in različnih respiratornih infektov, med katerimi je tudi influenza ali gripa.

KAJ JE GRIPA?

Gripa je specifična nalezljiva bolezen, povzročajo jo virus iz grupe virusov influence. Bolezen je akutna, kratkotrajna infekcija, karakterizirana s splošnimi znaki, čeprav omejena na respiratorni trakt – dihala. Najpogostejše se javlja v obliki epidemije različnih obsegov, sicer pa tudi posamično. Bolezen traja običajno 5–10 dni brez komplikacij, pri mlajših otrocih in starejših pa lahko gripa preide v resno bolezensko stanje s sekundarno bakterijsko pljučnico.

Epidemija gripe se javlja zlasti v zimskih mesecih (ob odjugh), lahko pa se pojavi v kateri koli letni dobi.

POVZROČITELJ

influenca je virus. Obstojajo trije jasno določeni, imunološko nesorodni serološki tipi virusa, ki so poimenovani po abecedi (A, B, C in podtipi A₁, A₂...)

Ob gripoznem obolenju se v telesu bolnika ustvarijo protitelesa proti tipu virusa, ki je povzročil obolenje. Človek je torej za ponovno infekcijo z omenjenim tipom določen čas nedovzet, ni pa odporen proti drugim tipom virusa. Torej lahko za gripo obolimo večkrat, vsakokrat povzročeno z drugim virusom.

Zaščito telesa proti obolenju lahko dosežemo tudi umetno s cepljenjem z oslabilnimi živimi virusi ali z mrtvo vakcino.

BOLEZENSKA SLIKA

Naenkrat zbolijo večje število ljudi nekega kolektiva, šole ali vrtca. Vsi imajo podobne težave: splošno slabo počutje, mrazenje, drhtenje, povišana telesna temperatura, glavobol, utrujenost, mlahavost, izguba apetita in bolečine v mišicah. Izraženi so znaki pri prizadeti dihal: kihanje, izcedek iz nosu, občutek nepretnosti zgornjih dihal, pekoče bolečine in draženje v grlu, žrelu, kar spremlja hud suh kašelj. Pogoste so tudi krvavitve v nosu, hripavost, siljenje na bruhanje, bolečine z dušenjem za prsnico in nadražena očesna sluznica (ščemenje v očeh, bolečine).

Bolezen se lahko pojavi v obliki lažje infekcije, lahko pa kot težka generalizirana bolezen z visoko telesno temperaturo do 40°C, ki traja 2–3 dni. Temperatura počasi pada in navadno tudi ostali znaki izginejo v sedmih dneh. Bolniki po preboleli težji obliki gripe se počasneje opomorejo, še kakšen teden ali dva težijo za utrujenostjo, potenjem in izčrpanostjo.

Če se po padcu temperature 4. ali 5. dan temperatura ponovno dvigne, je to običajno znak sekundarne bakteriološke infekcije (angina, vnetje ušes, pljučnica, vnetje sečil...).

DIAGNOZA

Pojavlja se na podlagi prilično tipične bolezenske slike, laboratorijsko pa jo določimo s preiskavo brisa nosu ali žrela in s preiskavo krvi.

ZDRAVLJENJE

Efikasne kemoterapije do danes še ne poznamo, zato je zdravljenje simptomatsko (blažimo znake bolezni).

Povišano telesno temperaturo zbijamo z aspirinom ali andolom, kašelj blažimo s sredstvi proti kašlju. Bolniku damo dosti vitaminov, zlasti C (limone, pomaranče) in dovolj toplih napitkov (čaj, limonade, sadni sokovi, mleko, če bolniku prija). S hrano ga ne silimo! Miruje naj v ne prevroči sobi (18 do 20°C). Vsaj prve dni, v času povišane temperature, naj ne obremenjuje vida z gledanjem televizije ali čitanjem!

O uporabi antibiotika naj odloči zdravnik!

Zdravniško pomoč naj bolnik poišče le v primeru, če se stanje v 4–5 dneh ne izboljša oz., da si uveljavi bolniški stalež. Opravičila za šolo v primeru gripe pišejo starši sami.

Vsako leto znova pozabimo na gripo, zato nas preseneti neprimerno in nezavarovane. Ne samo takrat, ko zdravje izgubimo, ampak moramo več misliti in tudi več storiti zanj skozi vsa letna obdobja.

Proti gripi se lahko pravočasno zaščitimo s cepljenji. Kolektivno zaščito s cepljenjem dosežemo, če je procent cepljenega prebivalstva vsaj polovičen (50%), nikakor pa ne, če je npr. od 5000 delavcev cepljenih le 900 (20%). V tem primeru je izvedena le individualna zaščita, nikakor pa ne kolektivna, zaščita za celo družino ali celo za regijo.

Dr. Marija Vodnjov

Velika ljubezen

Milena je že dva dni ležala sama v bolniški sobi. Bilo jo je strah in dolg čas. Zato se je razveselila, ko je sestra pripeljala naslednji dan v sobo novo pacientko. To je bila že starejša ženska, srednje postave in prikupnega obraza. Imela je rano na pljučih, zato so ji zdravniki predpisali zdravila in mirovanje.

Kmalu sta se spoprijateljile. Milena, ki je že nekoliko okrevala, ji je rada postregla in pomagala to in ono, kar je bilo potrebno. Po nekaj tednih, ko se ji je zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo, jo je Milena večkrat peljala na sprehod, ven po parku. Znala ji je vedno pripovedovati kaj zanimivega. Po dveh mesecih skupnega bivanja so zdravniki povedali Mileni, da bo počasi že lahko zapustila zdravilišče in šla domov. Tega sporočila je bila vesela, ob enem pa ji je postalo tesno pri srcu, ker se bo morala posloviti od te prijazne gospe. Dan pred Mileninim odhodom domov sta se spet sprehajali po parku in prilsuškovali petju ptičev. Gospa Sovič je prišla Mileno za roko in jo peljala na klop med zelene bore. Milena je slutila, da bi ji rada nekaj povedala. Ko sta se vsedli, ji je dejala gospa: »Hčerka moja! Ves ta čas, ko sva bili skupaj sem te opazovala. Bila si mi zelo dobra. Nisi se pretvarjala, ampak vem, da imaš res dobro srce. Saj si mi stregla, kot da bi mi bila hčerka. Saj si ravno toliko stara kot moja Mirja, če bi še živela. Ker pa mi je že v zibelki umrla, sem se sedaj toliko bolj navezala nate. Oh, kako srečna bi bila, če bi ti postala moja snaha. Kar zdrznem se, če bi moj sin moral v zakonu toliko trpeti,

kot sem jaz.« Mileno je oblila rdečica in pogled ji je ušel na klopco pod močeno cipreso, kjer sta sedela z Markom. Na ustnicah pa se ji je porajal srečen smehljaj. Spomnila se je šopka nageljnov in velike čokolade, katero ji je poklonil njen sin Marko: »Zato, ker tako lepo strežeš moji mami.« je dejal. Marko ji je bil že dolgo všeč. Videla je, kako ljubi in spoštuje svojo mater, ji nosi najlepše rože.

Gospa Sovič je nadaljevala: »Vem, da si mi ti simpatična in te ljubi, zato te prosim, ne odreči mu roke, kadar te bo prosil zanj. To bi ga preveč bolelo. On je vreden tvojega ljubezni. Vzgjajala sem ga v dobrega in poštenega človeka, da zna ceniti in spoštovati druge ljudi in ne gleda samo nase. On je vzgojen v boljši luči, kot je bil njegov oče. Saj sem edino to želela na svetu, da bi se njegovi ženi bolje godilo, kot se je meni, da ne bi drugi toliko trpeli zaradi njega. Tudi jaz sem bila mlada kot ti sedaj. Sreča v katero sem verovala je trajala le malo časa. Doma sem bila na majhni kmetiji. Oče je bil gozdni delavec, mama pa je doma delala. Bili smo štirje otroci, eden je še majhen umrl. Vzgjajala nas je v pridne in dobre ljudi. Nismo živeli v izobilju, vendar smo v ljubezni in spoštovanju srečno živeli. Ko smo odrasli, smo se eden za drugim zaposlili ter še pomagali mami doma.

Zaljubila sem se v fanta, kjer so imeli doma veliko kmetijo. Rada sva se imela. Bil je pošten in dober fant. Večkrat me je spremljal, ko sem hodila s pevskih vaj in vedno

sem se čutila v njegovi bližini varno in srečno. Naenkrat pa je postal otožen in tih. Zaskrbelo me je, kaj mu je. A izgovoru se je izmikal. Ko sva naslednjo nedeljo šla skupaj od maše mi je povedal, da mu oče izbira nevesto bogatega kmeta iz druge vasi. Otrpnila sem in obilile so me solze. Objel me je in dejal: »Rad sem te imel in vem, da te ne bom nikoli pozabil! Toda poznam svojega očeta, ne bi se omeščal. Bodi srečna, jaz vem, da ne bom nikoli.« Poljubil me je še za slovo in hitro odšel, da ne bi videla njegovih solznih oči. Še dolgo sem stala na mestu in obujala spomine tistih srečnih dni, ki sva jih skupaj preživela. Zastudil se mi je denar in bogati kmetje. Ali je res denar vse na svetu? Ali niso pridne roke in dobro srce še več vredno? Marjanu sem zaželela vso srečo pri novi nevesti, sama pa sem se skušala čimprej pomiriti, saj si nisem hotela nikoli preveč kaj vzeti k srcu. Vedno mi je bil pred očmi verz: SREČEN SI, AKO SI NE ŽELIŠ, ČESAR IMETI NE MOREŠ.

Da bi Marjana lažje pozabila, sem se še bolj vključila v delo in družbo. Spoznala sem se s Francetom, edincem manjše kmetije v sosednji vasi. Zdel se mi je prikupen in sva se kmalu vzela, ne da bi ga preveč spoznala in njegovih domačih razmer. Dve leti je še nekako šlo dobro, potem pa vedno huje. Njegova mati je vedno bolj rada gledala v kozarec in sina, mojega moža, zagovarjala, da ne sme tako delati, da že lahko sama opravi to in ono. Marku je bilo takrat dve leti. Morala sem se zaradi dolgove zaposliti, potem pa še doma sama delati. Bila sem že čisto obupana. Ko pa se je rodila še

(Nadaljevanje na 14. strani)

(Nadaljevanje s 13. strani)

hčerka, je bila že tako slabotna in je še mene mati vedno žrla, da samo jem in lenarim ter delam stroške pri hiši, pa še otroke vlačim na svet, da je eden dovolj. Dobila sem živčni zlom in to je vplivalo tudi na otroka in je po nekaj tednih umrl. To trpljenje se ne da popisati. Dva meseca pozneje je mater zadelo srčna kap in je umrla. Mož pa je bil takrat že izgubljen in ga nisem mogla več spraviti na pravo pot. Vedno bolj je pil in se na cesti smrtno ponesrečil. Ostala sem sama z majhnim otrokom. Vsaj mir sem imela od slej. Saj me je prej strašno skrbelo, kako bom vzgajala otroke v takšnih družinskih razmerah, v katerih je bilo več slabega vzgleda kot dobrega. Sedaj je vse hudo že za mano. Poslej sem živela le za sina in vso ljubezen sem posvetila njemu. Sedaj pa mi jo on vrača in sem tako srečna pri njemu.

Tudi z Marjanom sva se kdaj še srečala. Nasmehnila sva se drug drugemu in srce se je še rahlo vznemirilo. Ko sva se nekega poletnega večera po naključju spet srečala, sva si vzela nekaj časa in se pogovarjala. Povedal mi je, da ni preveč srečen, da je njegova Angela precej ohola in da vedno čuti, da je bogata. S starši se sploh ne razumejo. Denar ni prinesel sreče. Premagalo ga je čustvo prve ljubezni. Objel me je in poljubil. Dejal je: 'Oh, ko bi ti vedela, kolikokrat se spomnim nate. Kako pogrešam tvoje mehko srce. Rad te imam, oprostite mi.' Tudi jaz sem čutila do njega vso ljubezen, a od presenečenja nad njegovo iskrenostjo nisem mogla spraviti iz sebe niti besedice. Dahnila sem le: Kaj hočeš sedaj, ko je prepozno! 'Vem', je dejal, 'ali jaz si ne morem kaj zato.'

Srečalo se je dvoje ljubečih in strtih src, katerih bolečine so povzročali drugi. A morala sva se zavedati, da ta ponesrečena ljubezen naju ne pelje nikamor več. Zavedala sva se, da ima on svojo družino, ki ga vsega potrebuje. Nisva imela namena ustvarjati novih avantur, ampak sva hotela ohraniti le čisto ljubezen mladih dni.

Preden sva se razšla, sva si za hip zazrla v obraz in si toplo stisnila dlani, v srcu pa sva začutila, kako je plamenček nekdanjih dni, nekdanje ljubezni rahlo vzplamtel, ki pa ni smel več zagoreti. Ostal je le spomin na lepo mladost, ki se ne bo nikoli več povrnila. Lahko bi se še omožila, a sem vedela, da nobenega moškega ne bi imela več tako rada.

Sonce se je že spuščalo za gore in še z zadnjimi žarki božalo vrhove dreves, ko je gospa Sovič končala svojo življenjsko pripoved. Milena je ves ta čas opazovala mravljo, ki se je trudila, da bi mogla vleči s seboj trikrat večjo suho vejico.

Vstali sta in se počasi vračali proti bolnici. Milena je še enkrat uzrla na klop pod košato cipreso, na kateri sta pred nekaj dnevi zvečer sedela z Markom in si obljubila večno zvestobo. V srcu je začutila kako močno ga ljubi in spoštuje. Vedela je, da bo srečna z njim in da bo dobila dobro drugo mamo.

Po večerji, ki je bila vedno že ob 6. uri, se je na hodniku naslonila na odprto okno in se zazrla v škrlatno rdeče oblake, ki so se spreminjali v večerni zarji. Ves svet se ji je zdel tako lep, kot še nikoli prej. Zamislila se je v besede, ki ji je govorila prej Markova mama in nek strah je čutila pred življenjem.

A zdelo se ji je, da njej le ne bo tako težko, ker bo našla boljše ljudi.

Drugi dan sta se težko poslovili. Saj sta se že tako navadili skupaj. Milena jo je objela in poljubila. Obljubila ji je, da jo bo še večkrat obiskala in ji zaželela, da čimprej ozdravi in se vrne domov k ljubečemu sinu, ki jo je tako pogrešal.

Naslednjo nedeljo pa sta jo z Markom skupaj obiskala. Od sreče je zajokala, združila je njuni desnici in ganjena govorila: »Sprejmita moj blagoslov in srčne želje, da bi srečna hodila po skupni poti zakonskega življenja. Sedaj se mi je odvalil kamen skrb iz srca, da bi se ti kam napačno zagledal, da bi toliko trpel, kot sem jaz. Saj bi od žalosti umrla. Sedaj vem, da boš srečen, če bo le zdravje pri hiši. Mislim, da mi ne bo treba biti več dolgo tukaj, saj se že dobro počutim. Komaj čakam, da bi pestovala že vnuke. Saj otroci prinesejo pomlad v hišo.« Oči so ji zažarele v nekem notranjem zadovoljstvu. Obiskov je bilo konec in posloviti smo se morali, čutili so vsi, da ne več za dolgo.

Preden sta zapustila zdravilišče, sta se še malo sprehajala z roko v roki in obujala spomin na trenutke prve ljubezni.

Srečen je tisti, ki ljubi enkrat, ker se ne ve, kaj skrita je bol. Duša pri dragemu srečna vasuje, na ustih smehlja se sladki opoj.

Ljubezen se prva nikdar ne pozabi, če tudi svet lažni ji srečo skali.

V srcu mladosti za vedno ostane, v spominu najlepšem živi.

Mihaela LENART

Obvestilo članom TOK Radlje

Zavarovanje kmetov-kooperantov je sklenjeno enako kot za delavce TOK, torej po tarifi kolektivnega nezgodnega zavarovanja. Jamstvo je neomejeno, zavarovanje pa vključuje naslednje primere:

— v slučaju nezgodne smrti dobi družina 50.000 din odškodnine,

— v slučaju trajne invalidnosti dobi zavarovanec do 100.000 din odškodnine, odvisno od % invalidnosti,

— v času zdravljenja poškodbe znaša dnevna odškodnina 50,00 din.

Vsi člani — upravičenci do odškodnine naj prijavijo nezgodo takoj po končanem zdravljenju na TOK Gozdarstvo Radlje.

POPRAVKA

V številki 10, 11/80 VIHARNIKA so se med vrstice dveh prispevkov vrinile neljube napake. Na strani 15. v sestavku SPOMIN NA KOHOVE se stavki glasijo:

V četrtem odstavku se prvi stavek glasi: Starejših morda ne bi poznal, če ne bi s svojo glasbo sodelovali v naši farni cerkvi. V istem odstavku se četrti stavek glasi: Poleti so obdelovali svoj košček zemlje, hodili v »taverh« in opravljali ...

V šestem odstavku se drugi stavek glasi: Ostali sta le hčerki in mlajša sinova ...

V sedmem odstavku se predzadnji stavek glasi: Gnal je baje ovce od soseda proti domu ...

Na strani 23 se naslov sestavka Toneta Modica pravilno glasi: CESTA KAPŠAR — ŠOLA PERNICE

Opravičujemo se bralcem in avtorjema za napake.

Uredništvo

ZAKAJ TAKO

Zakaj s kmetij mladina vsa beži, v tovarnah zaposliti se želi? Je res sramotno danes biti kmet, iz svoje njive, svoje žito žet?

Mar res je čas tako obrnil se, da na kmetijah delo več ne gre, a še nazaj bo prišel tisti čas, ko na kmetije spet pritegne nas.

Premnogoktera domačija že, na žalosten način propadla je, premalo resno mi to mljemo, se raje po tovarnah mučimo.

Ni daleč čas, ko zemlja zlata bo, na njej se še bo delalo tako, da znoj kot dež zalival bo sadike, še sosed nam prestavljal bo mejnike.

Zlatko Škrubelj

ANTONIJI KRAMAR OB UPOKOJITVI

Z 2. 7. 1980 se je upokojila na TOZD Žaga Mušenik Antonija Kramar, delavka, ki je bila zaposlena pri nas od vsega začetka.

Na žagi Mušenik se je zaposlila takoj po osvoboditvi leta 1945 in se vključila v delo pri obnovi med vojno požganega obrata. Ko je bila žaga leta 1947 ponovno zgrajena in pričela obratovati, je delala kot čelilka žaganega lesa in to delo je opravljala dolga leta. Fizično težko delo je pustilo sledove na njenem zdravju in bila je primorana, da se zaposli na lažjem delu. Opravljala je lažja skladiščna dela. Invalidska komisija pa ji je leta 1976 priznala status invalida II. kategorije in je od 15. 9. 1976 delala na raznih skladiščnih delih v polovičnem delovnem času, dokler ni dosegla pogoje za svojo starostno upokojitve.

Antonija Kramar je bila v času svojega aktivnega dela pri nas vzor pridne in vestne ter disciplinirane delavke. Kljub svojemu rahlemu zdravju ni nikdar klonila ali se pritoževala. Ničesar ji ni bilo pretežko. Voljna je bila sprejeti vsako delo, ki ga je z veseljem opravljala. Dosegla je svojo zasluženjo pokojnino. Kolektiv pa želi svoji najstarejši sodelavki po delovnih letih obilo zdravja, da bi svojo pokojnino še dolga leta uživala.

Njeni sodelavci

SODELAVCU V SLOVO

Jože ZAGMAJSTER

Teško je z besedami izraziti tisto, kar čutimo v sebi, ko se poslavljamo od tebe. Življenje je bežen trenutek. Spomin bo zameglil besede, kajti trenutek jih je ustvaril in izoblikoval, nikoli več jih ne bo na ustih, čeprav bodo te besede morda porodile solze in nemara trpko bolečino.

Za vsakim ostane prehojena pot, ostane misel, izkušnje, in jih ne more izbrisati niti smrt. Jože, tudi tvoje izkušnje in misli so pomagale pri našem delu.

Zagmajster Jože se je rodil pred 73 leti na Brdah. Zelo kmalu je moral v svet, saj je bila doma družina preštevilna. S pridnimi rokami in vztrajnostjo si je ustvaril dom v Zgornjih Dovžah. Izučil se je čevljarstva obrti in med II. svetovno vojno pomagal partizanom. Leta 1955 se je zaposlil pri gozdni upravi Mislinja in kasneje opravljal tudi delo cestarja. Sodelavci se ga spominjajo kot delovnega, iskrenega in veselega delavca. Zaradi bolezni je bil invalidsko upokojen v letu 1965, vendar svoje upokojitve ni dolgo užival, saj se mu je zdravstveno stanje zelo hitro slabšalo. Zadnja leta ga je bolezen priklenila na posteljo, vendar je še vedno ostal njegov veder nasmeh in šegavost.

Nekje se konča sleherna pot in misel. Obstali smo z grenkobo v prsih in poslušali smrt. In vendar bodo spomladi zašumeli vrhovi gozdov, življenje bo neusmiljeno teklo dalje. Med nami je ostalo tvoje delo, tvoje neizpolnjene želje.

Kolektiv gozdarstva Mislinja se ti zahvaljuje za tvoje vestno in marljivo delo, za izkušnje, ki so nam pripomogle k izboljšanju delovnih odnosov.

MILAN TRETJAK

V SPOMIN TONETU JESENIČNIKU

Anton JESENIČNIK

Kadarkoli se ljudje ozremo v preteklost, je pred nami nemara polno čudovitih vtisov, lepih misli. Pred oči nam prihajajo lepi spomini, sreča...

Toda kako trpko je pomisliti na znanca, prijatelje, ljudi, ki so bili en sam bežen trenutek — del v neskončni verigi življenja.

Tone se je rodil 1893. leta v delavski družini pri Urmu v Tolstem vrhu. Že v rani mladosti je občutil »težo holcerskega dela«, saj se je kot 15-leten fantič zaposlil pri veleposestniku Pergerju v Mislinji. Kljub napornemu gozdnemu delu se je tudi po vojni zaposlil na gozdni upravi Mislinja in tako ostal zvest starem pohorskem poklicu.

Vsem je ostal v spominu kot vesten delavec, vedno je bil pripravljen pomagati z navesti in izkušnjami mlajšim, pa tudi sam je z veseljem poprijel za delo. Dolgotrajno delo v gozdu je postalo del njegovega življenja, saj je tudi po upokojitvi leta 1950 vedno rad pripovedoval o »holcerskih« šalah in dogodivščinah. Kadarkoli je pogovor napeljal na gozd, na Pohorje, mu je z obraza žarelo zadovoljstvo. Gozdovi so bili njegovo življenje, tu se je rodil in tu je živel. Žal pa je zahrbtni boleznijo dolgotrajnem trpljenju in upiranju podlegel.

Tone, vedi, da so pohorski gozdovi ostali še vedno v tvoji bližini, tvoje življenje je bilo utrinek neskončne verige življenja, vendar je ta trenutek ostal v našem spominu, v naših srcih. V imenu delovnega kolektiva gozdarstvo Mislinja se ti zahvaljujem, kar si storil na svoji prehojeni poti.

MILAN TRETJAK

SLOVO OD SODELAVCA

Franc SMAGAJ

Beseda smrt se s svojo življenju nedojemljivo dokončnostjo upira misli in besedi, toliko bolj če je prezgodnja, če je posledica neznane stiske v človeku, za katero ne vedo niti najbližji, kaj šele prijatelji, sodelavci, znanci.

Morda smo dolžni besedo sebi, njegovim prijateljem in vsem tistim, ki so ga poznali kot dobrega in marljivega »holcerja«.

Franc Smagaj se je rodil 29. 11. 1930 v Mali Mislinji kot sin delavca in je že v rani mladosti okusil trdo življenje na Pohorju. Zelo mlad je že pomagal v gozdu, kasneje se je kot 18-letni fant zaposlil na gozdni upravi Mislinja.

Svoje delo je opravljal marljivo in vestno, poleg tega je sodeloval pri rdečem križu in je za večkratno darovanje krvi prejel razna priznanja.

Kljub težki prometni nesreči je vztrajal na lažjem delovnem mestu vse do dne, ko je kruta in neizprosna smrt prekinila vse njegove upe in načrte. Prav tu se konča sleherna pot, ko človek ostane sam v svojih neizpoljenih željah, odnese jih s sabo s skrivnostnim upom življenja.

V tvoji tišini te bo spremljalo šumenje pohorskih gozdov, ki so bili del tvojega življenja, del tebe. Vedi pa, če ne bi bili ljudje, če ne bi bilo smrti, bi tudi življenje ne imelo več pomena. Za vsakim ostane prehojena pot, ostane misel.

V imenu TOZD gozdarstvo Mislinja se ti zahvaljujem za vse, kar si storil za naš kolektiv.

MILAN TRETJAK

MIRKU VERČKOVNIKU OB ODHODU V POKOJ

Mirko VERČKOVNIK

Na zboru kolektiva malo pred novim letom se je kolektiv TOK gozdarstvo Radlje poslovil od Mirka Verčkovnika, ki je s 1. 1. 1981 odšel v pokoj.

Poslovili smo se od revirnega vodje, dolgoletnega sodelavca in prijatelja. Čeprav ima vse pogoje za redno upokojitve kot aktivni bорец NOV, pa se vseeno ne moremo znebiti občutka, da smo se od njega poslovili

prehitro, saj ima pri 55 letih še veliko volje in energije za delo revirnega vodje.

No, odločil se je sam, po svojem preudarju in s tem napravil plemenito gesto: omogočil je zaposlitev mlademu človeku in mu dal možnost za uveljavitev pridobljenega znanja in svojih sposobnosti v praksi.

Pravzaprav nas taka poteza pri Mirku ne preseneča. Saj ga že dolgo poznamo kot pridnega, zanesljivega in srčno dobrega človeka, ki nikoli ni kazal egoističnih teženj, ampak je vedno mislil tudi na sodelavca, sočloveka.

Rojen je bil 1926. leta na kmetiji v Podgorju pri Slovenj Gradcu. Ze 10-letnemu mu je umrla mama. Do 1940 je hodil v osnovno šolo v Podgorju, potem pa pomagal doma na kmetiji.

Med vojno se je komaj 17-leten po očetovem vzgledu opredelil za borbo proti okupatorju in za boljši jutri. Postal je obveščevalec, v aprilu 1944 pa se je kot bорец vključil v 13. brigado slavne štirinajste divizije. Tu je ostal do osvoboditve, nato pa še do služil obvezni vojaški rok in se vrnil na kmetijo.

Ob ustanovitvi gozdnega gospodarstva 1948. leta se je med prvimi zaposlil tudi Mirko kot skladiščnik lesa pri gozdni upravi Slovenj Gradec. Od takrat je menjal sicer več firm, toda od pohorskega gozda in lesa se vse do danes ni ločil.

Zaprisegi, ki jo je dal 12. junija 1951. leta v Dravogradu in ki se glasi:

»Zaprisegam pri časti svojega naroda in pri svoji časti, da bom zvesto služil ljudstvu in da se bom držal ustave in zakonov SFRJ in

LRS in da bom službo vestno opravljala se ni izneveril na nobenem delovnem mestu.

Revirni logar v revirju Slovenj Gradec je postal 1952. leta, 20. februarja 1953 pa je bil premeščen v Vuzenico, kjer je razen 2 let, ko je bil na šolanju v Postojni, ostal in delal do danes.

Pravzaprav je imelo malo gozdarjev to srečo, da bi ostali na istem terenu skoraj 3 desetletja.

Razumljivo je, da si je tu ustvaril družino in si med prvimi postavil tudi lasten dom.

Z Mirkom smo imeli vsi sodelavci zelo pristen in prijateljski odnos. Prijatelj je bil tudi vsem poštenim kmetom, saj so bila vrata njegove hiše vedno in vsakemu odprta, če je bil potreben njegove pomoči ali nasveta.

Verjetno bi bilo težko ugotoviti koliko kubikov lesa je odkazal, koliko premeril, koliko novih objektov zasnoval.

Vse je delal z izredno tankovestnostjo in odgovornostjo, če ni vse tako steklo, kot bi moralo, se je grizel in jezil.

Njegov revir je med najbolj prepredenimi s cestami. Ena od njih bi bila zanj skoraj usodna, vendar se je k sreči vse dobro končalo.

Mirko sprejmi od kolegov gozdarjev in svojih dolgoletnih sodelavcev in kmetov iskreno priznanje in zahvalo za vse, kar si dobrega in koristnega naredil našim ljudem in našim gozdovom.

Ko nas zapuščala, odnesi s seboj prijetno zavest, da si svoje naloge dobro opravil.

Zelimo ti še vrsto let trdnega zdravlja in zadovoljstva.

Sodelavci

Naš učitelj

Ivan KNEZ

Vsako interno glasilo predstavlja v glavnem svoje člane. Upam pa si trditi, da je tudi učitelj, tovariš Ivan KNEZ, ki ga želim predstaviti, sočan našega gozdarsko kmečkega kolektiva. Menim, da je eden izmed redkih učiteljev, ki je večino svoje delovne dobe ostal zvest hribovskemu zaselku na Pernicah.

Ko je prišel v poznih jesenskih dneh še kot mlad fant na Pernice, so se ljudje spraševali ali le še bo kateri učitelj vzdržal na Pernicah celih petindvajset let kot je prej neki Volmajer. No, tovariš KNEZ ga bi prekosil za celih deset let, če ne bi šel nekaj let službovat v Ravne.

Kot povsod po domovini so bili tudi na Pernicah šolski prostori precej zanemarjeni in izropani šolskih knjig in pripomočkov. Vse te stvari je bilo treba nadomestiti z novimi, pa čeprav je te stvari bilo težko dobiti prva povojna leta. Le kdo bi preštel vse knjige in zvezke, ki jih je tovariš KNEZ znošil v svojem nahrbtniku iz doline v Pernice.

Kljub trdim in težkim pogojem in vmesni boleznini je bilo njegovo delo bogato in plodno,

saj so mnogi njegovi učenci nadaljevali in še nadaljujejo šolanje na srednjih in visokih šolah. Tisti, ki pa so se odločili kmetovati, so šolanje nadaljevali na kmetijskih šolah.

Tovariš KNEZ pa ni bil samo šolnik, ampak tudi vnet sodelavec med kmeti. Skupaj z nami si je prizadeval za pridobitve našega kraja kot je elektrika in cesta, po kateri je pomoči potrebnega odpeljal k zdravniku. Pa tudi šolarje iz oddaljenega Kozjega vrha je ob slabem vremenu odpeljal s svojim džipom, kolikor daleč je pač mogel.

Se bi lahko našteval njegove zasluge, da ne omenim nove šole, kateri je posvetil veliko pozornosti in prizadevanja.

Ob koncu lanskega leta je šel v zasluženi pokoj in se umaknil v staro šolo, katero je kupil s svojimi prihranki. Tako ima sedaj veliko in prostorno hišo, kjer ima njegova žena Tilčka prijetno urejeno gostišče za žejne, pa tudi za pod zob se dobi kaj.

Tovariš KNEZ kljub upokojitvi ne bo miroval, čeprav prizna, da mu je malo dolgčas za tistim otroškim vriščem. A to praznino si bo kaj hitro zapolnil, laže se bo posvetil lovu, za katerega pravi, da je bilo doslej zelo malo časa, kar noče priznati na številen odstrel divjadi, ampak raje jo zalaga s krmo v zimskem času.

Pa tudi okrog hiše mora vedno kaj storiti, saj bi ga lahko primerjali z mravljo. Cepi drva, koplje, zida, »šraufa« itd., pa tudi svinje in druge male živali nakrmi, kadar nima žena časa ali kadar ima veliko dela z gosti.

V imenu vseh staršev in tistih, ki smo se pri njemu kaj naučili, mu želimo še mnoga leta trdnega zdravlja in dobre volje.

Čudim se mlajšim generacijam pedagogov, da se kljub mnogo boljšim pogojem otepajo hribovskih, vaških šol. Raje se izpostavljajo vsakodnevnim nevarnostim vožnje v dolino, kot da bi ostali ves teden ali leto v zdravem gorskem okolju.

Ludvik Móri

Nabiralci okrasnih storžev

Ker so smreke letos bogato obrodile storže, se nudi zbiralcem lep zaslužek zlasti tam, kjer so v teku večje sečnje smrek. Storži morajo biti razviti, nečrtni, neplesnivi, naravne barve, brez pecljev; storži so lahko odprti ali zaprti.

Storže bo odkupovalo proizvodno podjetje »SEMESADIKE« iz Mengeša, nabiralci pa naj se javijo na TOZD TOK Dravograd, kjer bodo lahko sklenili dogovor.

Storže za okras bo podjetje »SEMESADIKE« odkupovalo vso jesen, pozimi in spomladi. S svojimi kamioni bodo prišli po količine nad dve toni. Do prevzema naj zbiralci skladiščijo storže v tankem sloju v zračnih prostorih.

Cena zaprtih storžev je 6 din za kg, franco kamion »SEMESADIKE«, za pogodbene odjemalce pa znaša cena za kg 7 din. Za dostavo v Mengeš priznajo še 0,50 din za kg. Prevzete storže bodo takoj izplačali v gotovini.

Za nesreče pri plezanju na drevje odgovarja zbiralec sam, zato priporočamo, da zbirate storže s podprtih smrek.

V izjavi, ki jo bodo zbiralci podpisali na TOK Dravograd bodo jamčili, da bodo poskrbeli za varno delo pri zbiranju storžev na drevesih in, da jih bodo zbirali na lastno odgovornost. Prav tako se bodo zavezali, da pri obiranju storžev ne bodo lomili vej in vrhov ter poškodovali dreves, za kar bodo odgovarjali materialno.

TOK Dravograd